

Jaarverslag 2023

Japanmuseum SieboldHuis
Rapenburg 19
2311 GE Leiden
T 071-5125539
schiermeier@sieboldhuis.org
www.sieboldhuis.org

JAPANMUSEUM
SieboldHuis

Inhoud

Inhoud	2
1. Voorwoord van de directeur	4
2. Bericht van de raad van toezicht	6
<i>Inleiding</i>	6
<i>Corporate Governance</i>	6
<i>Wet bestuur en toezicht rechtspersonen en UBO</i>	6
<i>Toezicht in 2023</i>	6
<i>Remuneratiecommissie</i>	7
<i>Samenstelling, benoeming en selectie</i>	7
<i>Leden raad van toezicht en (neven) functies 2023</i>	7
<i>Vergoedingbeleid raad van toezicht</i>	8
<i>Tegenstrijdige belangen</i>	8
<i>Financiën en personeel</i>	8
3. Bestuursverslag	10
<i>Doelstelling en activiteiten</i>	10
<i>Bestuur</i>	10
<i>Nevenfuncties</i>	10
<i>Verbonden partijen</i>	10
<i>Vrienden, mecenasen, samenwerkingspartners en sponsors</i>	11
<i>Internationaal netwerk</i>	11
<i>Exploitatieresultaat</i>	11
<i>Kernratio's</i>	12
<i>Vermogenspositie</i>	12
<i>Investeringen</i>	12
<i>Prestatieverantwoording, overzicht activiteiten en bereik</i>	13
<i>Toelichting bij de prestatieverantwoording:</i>	14
<i>Planmatig beheer van cultuurgoederen</i>	15
<i>Tentoonstellingen</i>	16
<i>Samenwerkingstentoonstellingen</i>	21
<i>'Uitgelicht' in de Panoramakamer</i>	25
<i>Sieboldjaar - 200 jaar Siebold in Japan</i>	25
<i>Educatie</i>	27
<i>Publiciteit</i>	32
<i>Personeel, organisatie en talentontwikkeling</i>	35
<i>Risicomanagement in 2024 en verder</i>	45
4. Begroting 2024	46

Japanmuseum SieboldHuis

"**Het SieboldHuis** in Nederland, dat na renovatiewerkzaamheden werd heropend in 2005, speelt een belangrijke rol als **nieuw symbool van de Japans-Nederlandse uitwisseling**. Ik hoop dat door het behouden van een wederzijdse interesse in elkaar, onze beide volkeren voort zullen kunnen bouwen op hun historische uitwisselingen en nieuwe samenwerkingsverbanden kunnen ontwikkelen."

Woorden uitgesproken door Zijn Majesteit de Keizer van Japan tijdens een staatsbanket ter ere van Hunne Majesteiten Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima der Nederlanden (29 oktober 2014)

1. Voorwoord van de directeur

In 2023 herdachten wij dat het 200 jaar geleden was dat Philipp Franz von Siebold, naamgever van Japanmuseum SieboldHuis, voor het eerst voet aan wal zette in Nagasaki, Japan. Als directeur van Japanmuseum SieboldHuis vind ik het extra bijzonder dat ik juist in dit Siebold-jaar de 'Nagasaki City Commendation Award' uit handen van burgemeester Taue van Nagasaki mocht ontvangen voor onze bijdrage aan de internationale betrekkingen met de Japanse stad. Later in het jaar had ik de eer om samen met nazaten van Siebold, de Nederlandse ambassadeur in Japan, Theo Peters, en de recent aangetreden burgemeester van Nagasaki, Shirō Suzuki, de Nederlandse vlag te hijsen om '200 jaar Siebold in Japan' te herdenken.

Als directeur van Japanmuseum SieboldHuis ben ik er trots op dat wij weer prachtige recensies mochten ontvangen voor onze tentoonstellingen. De tentoonstelling 'Wabi-sabi. Japanse esthetiek in fotografie en keramiek' die van september 2022 tot medio januari 2023 te zien was, viel in goede aarde bij het publiek. Op de kunstwedstrijd en de expositie 'Schoonheid van de imperfectie?' die wij organiseerden in samenwerking met galerie YOMOOKA en Galerie Café de Leidse Lente werd enthousiast gereageerd door Leidse en regionale kunstenaars van professioneel niveau en amateurniveau. Het project bestond niet alleen in het museum en de galerie, maar kreeg met NFT's gekoppeld aan de fysieke kunstwerken authentiek bestaansrecht in de digitale wereld. Aan de tentoonstelling 'Verborgene betekenissen. Vrouwen en mannen in de Japanse prentkunst' werkten veertien (recent afgestudeerde) studenten van onder meer de Universiteit Leiden mee. Een daverend succes was de kleurrijke tentoonstelling 'Japanse labels door de Gebroeders Miedema' met een prachtig vormgegeven catalogus door het ontwerpduo Haico Beukers en Marga Scholma. Ook de tentoonstelling 'Japan op de gevoelige plaat. 19^e-eeuwse foto's uit de Kurokawa Collectie' zorgde voor veel toeloop.

In het kader van het themajaar '200 jaar Siebold in Japan' hebben wij de samenwerkingstentoonstelling 'Siebold's Dreams' door kunstenaarsduo Marta Volkova en Slava Shevelenko zowel in het SieboldHuis, Museum De Lakenhal als Museum de Schat van Simpelveld getoond. Ook onderdeel van het themajaar was de tentoonstelling 'Kabinet der Zeldzaamheden. Geïnspireerd op de samenwerking tussen Siebold en Keiga' waarbij de Japanse meesterambachtsman Akihiko Maeda en de Nederlandse ontwerper Carole Baijings samenwerkten. Door onze bemiddeling en door steun van de Nederlandse ambassade in Japan is in openluchtmuseum Dejima de expositie 'Paintings by Debora Makkus' getoond. Daarbij hebben wij allerlei lezingen en activiteiten in het kader van het themajaar in het museum georganiseerd.

Sinds begin 2023 is prentenspecialist Jim Dwinger junior conservator bij Japanmuseum SieboldHuis. Dankzij het Conservatoren Stipendium à €25.000 van het Prins Bernhard Cultuurfonds kan hij tijdelijk onderzoek doen naar de Japanmuseum SieboldHuis-collectie.

Ook hebben we weer mooie schenkingen gekregen voor onze bibliotheek, voor onze educatieve programma's en ter aanvulling op de Japanmuseum SieboldHuis collectie. Onder meer een No-masker, een 'Shichigosan-tableau', een fraai fotoalbum met 19de-eeuwse foto's, diverse *okimono* en een foto uit de 'ReCollection'-serie van Casper Faassen.

Als expertisecentrum op het gebied van de relatie Nederland-Japan en Japanse kunst wordt het SieboldHuis gewaardeerd. Dit blijkt onder meer uit de vele verzoeken om informatie over de betekenis en herkomst van objecten, over Japan, de cultuur en de relatie Nederland-Japan.

In samenwerking met de vakgroep Geesteswetenschappen van de Universiteit Leiden en andere partners in de stad hebben we diverse Japangerelateerde lezingen en activiteiten gehouden. Ook steunen en faciliteren we (Leidse) makers die hun werk willen tentoonstellen in Japan. Japanmuseum SieboldHuis werkt intensief samen met Japanse scholen in Japan en Europa en mocht in 2023 diverse Japanse leerlingen ontvangen. De gastconservatoren en ondergetekende hebben in Nederland en Japan op televisie en op de radio interviews gegeven en presentaties gehouden in relatie tot tentoonstellingen en ze hebben meegeschreven aan diverse publicaties.

In 2023 zijn we diverse keren in de media geweest met verhalen over kunst, cultuur en natuur. Bij Sleutelstad Leiden, Unity NL, NPO 1 en VRT-radio mocht ik onder andere praten over thema's zoals oud worden in Japan

en over slaapproblematiek. In de Nagasaki Shimbun mocht ik vertellen over Siebold, het SieboldHuis en de goede band met Nagasaki en in het Elsevier Weekblad over de historische verzamelwoede van Siebold en mijn passie voor Japan en Japanse kunst. Door alle media-aandacht en activiteiten als de Japanmarkt, de Museumnacht, workshops en lezingen hadden we een goed (digitaal) bereik met nationaal en internationaal publiek.

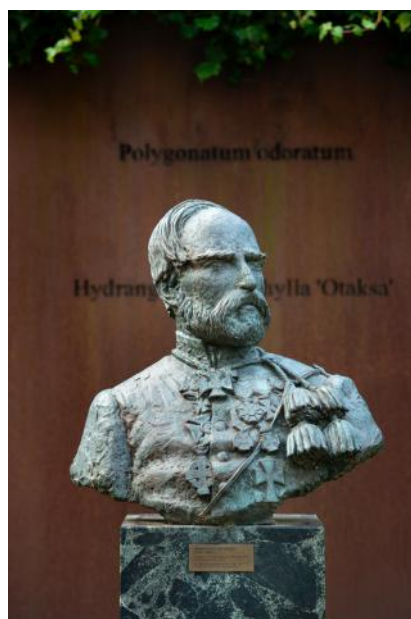
Om een bezoek aan Japanmuseum SieboldHuis voor iedereen mogelijk te maken en het museum duurzamer te maken zijn er in de loop der jaren al veel voorzieningen getroffen in het historische herenhuis. In 2023 heeft een herinrichting plaatsgevonden van de Sieboldcollectie in de Panoramakamer. We hebben ook ledverlichting geplaatst, zodat de teksten nog beter te lezen zijn. In samenwerking met het Rijksvastgoedbedrijf is er een nieuwe luchtbevochtigingsinstallatie geïnstalleerd.

De MuseumJeugdUniversiteit was een groot succes met een diversiteit aan jonge studenten uit de regio. Leerlingen van vmbo, hbo maar ook van de Japanse school uit Amsterdam zijn langsgesproken. In het kader van de 'Orientation Week Leiden' hebben nieuwe internationale studenten het museum bezocht met als doel kennis te maken met de Universiteit Leiden en de stad. Via het platform 'Verwonder om de Hoek' bieden wij in het kader van het programma 'Cultuureducatie met Kwaliteit' museumlessen aan en ook weten scholen ons direct te vinden. Zo hebben 31 studenten van het voortgezet speciaal onderwijs tot en met universitair niveau in 2023 stagegelopen in het museum. Bij de vaste Siebold-collectie en bij iedere tijdelijke tentoonstelling was een speurtocht te doen. Bij de tentoonstellingen zijn meertalige publicaties uitgegeven waarvan twee in eigen beheer en twee met Ludion.

Ik ben blij met mijn team van medewerkers, vrijwilligers, stagiairs, gastconservatoren en de mooie resultaten die wij samen in 2023 bereikt hebben. Wij kijken terug op een succesvol jaar met 56.447 bezoekers en ruim 39% marge in onze museumwinkel. 2023 is het jaar met het hoogste aantal bezoekers sinds de opening van het museum in 2005!

Dank aan alle donateurs, Vrienden van Japanmuseum SieboldHuis en het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de gemeente Leiden, de Universiteit Leiden en Naturalis Biodiversity Center voor hun steun in het afgelopen jaar. Het doet ons goed om te merken dat zoveel mensen, naast onze vaste sponsors en samenwerkingspartners, Japanmuseum SieboldHuis een warm hart toedragen.

Kris Schiermeier, directeur-bestuurder Japanmuseum SieboldHuis

2. Bericht van de raad van toezicht

Inleiding

In dit jaarverslag zijn het bestuursverslag, de begroting voor 2024 en de jaarrekening over 2023 opgenomen van de Stichting Japanmuseum SieboldHuis. De door de directeur-bestuurder opgestelde jaarrekening in samenwerking met administratiekantoor Nefkens te Amsterdam is gecontroleerd door Baker Tilly (Netherlands) N.V. De verklaring van de accountant is opgenomen bij de overige gegevens. De jaarrekening is door de externe accountant uitvoerig besproken met de directeur-bestuurder en een afgevaardigde van de raad van toezicht. Vervolgens heeft de raad van toezicht het jaarverslag met de directie besproken.

De raad heeft vastgesteld dat dit verslag voldoet aan alle voorschriften en aan de eisen van governance en transparantie. Op grond van de bespreking, de controleverklaring en het bijbehorende verslag keurt de raad van toezicht de jaarrekening goed. De raad stemt in met de verdeling van het exploitatieresultaat; hiervoor wordt naar de resultaatbestemming verwezen.

Corporate Governance

De directie en de raad van toezicht voelen zich gezamenlijk verantwoordelijk voor naleving van de Governance Code Cultuur. Hierbij is afgesproken dat de directeur-bestuurder primair verantwoordelijk is voor de naleving van de Code. De raad van toezicht houdt toezicht op het voldoen aan de bepalingen van de Code. Een reflectie op de naleving van de Code is opgenomen in het bestuursverslag. De raad stemt in met het gestelde in deze verklaring. In het verslagjaar is de governancestructuur niet gewijzigd.

Wet bestuur en toezicht rechtspersonen en UBO

De regelgeving voor het bestuur en toezicht voldoet aan de Wet bestuur en toezicht rechtspersonen (WBTR).

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel in het UBO 'Ultimate Beneficial Owner'-register.

Toezicht in 2023

In 2023 heeft de raad van toezicht vergaderd op 24 maart, 19 juni, 22 september en 11 december. Alle vergaderingen waren met de directie. Vast onderwerp van de vergadering was de rapportage van de directeur over het voorgaande kwartaal. De rapportage gaat over de realisatie van doelstellingen, grote projecten, strategie en financieel beleid en bevat ook resultaatprognoses. Elke vergadering wordt de rapportage aangevuld met een uitvoerige mondelinge toelichting over de actuele stand van zaken met betrekking tot tentoonstellingen en activiteiten. De raad volgt deze onderwerpen met grote belangstelling. De directeur heeft, naast de vergaderingen met de raad van toezicht, contact met de individuele leden van de raad van toezicht, die haar op actieve wijze adviezen verstrekken. Op maandag 19 juni 2023 heeft de raad van toezicht vergaderd in Japanmuseum SieboldHuis en een rondleiding met borrel ontvangen van de directeur.

De raad heeft in 2023 op individuele basis het museum bezocht en openingen bijgewoond. In het verslagjaar heeft de raad van toezicht de gebruikelijke goedkeuringsbesluiten aangaande de jaarrekening 2022, begroting en het activiteitenplan 2023 genomen. De jaarrekening 2022 is op 27 maart 2023 vastgesteld.

Remuneratiecommissie

De heer A. Dorland heeft op 11 december 2023 met de directeur- bestuurder het jaarlijkse gesprek gevoerd over haar functioneren. De raad van toezicht heeft zeer veel waardering voor haar functioneren als de directeur- bestuurder van Japanmuseum SieboldHuis.

Samenstelling, benoeming en selectie

De samenstelling en taken van de raad van toezicht zijn vastgelegd in de statuten en nader uitgewerkt in een reglement waaraan ook het profiel van de raad is gekoppeld. Op basis daarvan stelt de raad van toezicht profielschetsen op voor zijn individuele leden en gaat periodiek, doch in ieder geval bij het ontstaan van elke vacature, in een vergadering van raad en directie na of deze nog voldoen en stelt deze zo nodig bij, gelet op de actuele omstandigheden. Leden van de raad worden geacht in staat te zijn en over voldoende tijd te beschikken om het beleid van de directie en de algemene gang van zaken binnen de stichting tijdig en op adequate wijze te controleren. De raad van toezichtleden van Japanmuseum SieboldHuis zijn tevens lid van de raad van toezicht van Naturalis.

De samenstelling van het bestuur is in 2023 ongewijzigd. Mevrouw K. Schiermeier is directeur-bestuurder en tevens voorzitter van het bestuur. De heer E. van Huis is onbezoldigd bestuurslid. In de raad van toezicht is in 2023 een wijziging, op 24 maart 2023 is Mevrouw M. Maas Geesteranus op eigen verzoek eerder afgetreden.

Aftreedrooster raad van toezicht Stichting Japanmuseum SieboldHuis

	Aangetreden	Maximale zittingsduur tot
Arjen Dorland, voorzitter per 1 oktober 2020*	1 juli 2019	1 februari 2025
Melanie Maas Geesteranus**	1 juli 2019	24 maart 2023
Kim Smit	1 juli 2019	21 maart 2026
Anna Chernilovskaya	6 juli 2020	6 juli 2027
Cynthia de Witt Wijnen	24 september 2020	24 september 2027
Peter de Ruiter	24 juni 2021	24 juni 2028
Robert-Jan Smits	12 juli 2021	12 juli 2028
Taco Zimmerman	12 oktober 2021	12 oktober 2028

* Op grond van de bepaling in de statuten geldt dat als een herbenoemd lid als voorzitter wordt benoemd, hij/zij tweemaal voor telkens een periode van drie jaren kan aanblijven. Andere leden blijven na herbenoeming in totaal zeven jaren aan.

** Wegens privéomstandigheden vervroegd uitgetreden, in 2023 geen vergaderingen bijgewoond.

Leden raad van toezicht en (neven) functies 2023

De heer drs. A.C. (Arjen) Dorland MBA (1955), voorzitter RVT; voorzitter raad van toezicht Haaglanden Medisch Centrum; vicevoorzitter raad van commissarissen ABN AMRO Bank N.V.; vicevoorzitter raad van commissarissen Essent N.V.; voorzitter raad van commissarissen Bovemij N.V. en N.V. Schadeverzekering-maatschappij Bovemij

Mevrouw drs. M.H. (Melanie) Maas Geesteranus (1970), lid RVT; CEO Porticus Global; lid Task Force Atlantic Council on Advancing a Democratic Order; lid Advisory Committee Democratic Institute Central European University; voorzitter raad van toezicht Pieterskerk Leiden

Mevrouw K. (Kim) Smit (1970), vicevoorzitter RvT en voorzitter auditcommissie, lid remuneratiecommissie lid raad van toezicht en voorzitter auditcommissie Stichting Regionale Omroep West; lid raad van toezicht Stichting Essure claims; lid raad van toezicht en voorzitter auditcommissie Stichting Jong JGZ; lid raad van toezicht, voorzitter auditcommissie en lid van benoemings- en remuneratiecommissie Stichting NRG/Pallas; lid raad van commissarissen en voorzitter audit commissie B&S Group SA; lid raad van commissarissen Hub Organoids BV; lid raad van toezicht en lid audit commissie Stichting Pantein

Mevrouw mr. C.S.G. (Cynthia) de Witt Wijnen - Guman (1969); lid RVT en lid auditcommissie; partner / notaris NewGround Law B.V.; mentorschap OSR Women Leadership Programme

Mevrouw dr. A.A. (Anna) Chernilovskaya (1983); lid RVT; CIO-zorgverzekeraar ONVZ; lid raad van toezicht Hogeschool Leiden

De heer Prof. dr. P.C. (Peter) de Ruiter (1952); lid RvT; emeritus-hoogleraar Universiteit van Amsterdam; emeritus-hoogleraar Wageningen Universiteit; voorzitter FAO Network on Soil Biodiversity; lid wetenschappelijke review panel Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO) Vlaanderen; lid Scientific Advisory Board ECOFUTURE (Water-Energy-Food-Ecosystem Nexus for sustainable development of Jordan Valley); European Research Council: Coach for younger scientists in proposal writing and defense

De heer R.J (Robert-Jan) Smits (1958), lid RvT; voorzitter college van bestuur van de Technische Universiteit Eindhoven; lid curatorium VNO-NCW; lid Commissie Nationaal Groeifonds; lid Senat Leibniz Gemeinschaft Berlin; lid Hochschulrats der Ludwig-Maximilians-Universität, München; lid Scientific Board of the European Holocaust Research Infrastructure (EHRI); lid Board of Trustees of the Cyprus Research and Educational Foundation (CREF); lid Icelandic Science and Innovation Council

De heer T. (Taco) Zimmerman (1969), lid RVT; lid raad van toezicht Beeld en Geluid; lid bestuur TV Academy; voorzitter bestuur Stichting Prinsengrachtconcert

Vergoedingbeleid raad van toezicht

De leden van de raad hebben geen recht op een onkostenvergoeding per bijgewoonde reguliere raadsvergadering. De stichting stelt elk lid een individueel lidmaatschap van Japanmuseum SieboldHuis ter beschikking en de publicaties die bij de tentoonstellingen zijn verschenen.

Tegenstrijdige belangen

Een belangrijk aspect hierin is dat er geen 'conflict of interest' te verwachten is voor de beide musea. Naturalis en het SieboldHuis opereren, door hun van elkaar verschillende thematiek, in een geheel ander veld bij het werven van fondsen en sponsors. Tegelijkertijd zijn er raakvlakken tussen de beide musea. Er is inhoudelijk aanvullende meerwaarde voor het SieboldHuis op het gebied van de natuurhistorie en geologie van Japan. En het SieboldHuis vult Naturalis aan op het gebied van algemene kennis over Japan. In het kader van zijn toezichthoudende functies heeft de raad vastgesteld dat er in 2023 geen sprake was van belangentegenstellingen of andere omstandigheden die afbreuk kunnen doen aan de kwaliteit van bestuur en toezicht.

Financiën en personeel

De raad wil er met klem op wijzen dat het SieboldHuis structureel onder gefinancierd is. Het tekort bedraagt op jaarbasis tenminste 150.000 euro, en dat is op het totaal van de begroting zeer aanzienlijk. Het is de afgelopen jaren gelukt om het tekort te dekken met incidentele baten. De raad is van mening dat dit op de lange termijn geen duurzame situatie is, en heeft hierover regelmatig overlegd met de bestuurder. Deze heeft een plan opgesteld om de komende tijd aanvullende financiering voor het museum te werven. Omdat het vaste kernteam

waarmee de tentoonstellingen en activiteiten gerealiseerd worden beperkt is, realiseert de raad zich ten volste dat dit het museum ook kwetsbaar maakt.

De raad is vol lof over hoe het de directeur-bestuurder jaarlijks lukt om substantiële fondsen en sponsorgelden te werven, commercieel successen te boeken, partners aan het museum te binden en met haar team kwalitatieve hoogstaande tentoonstellingen met bijbehorende catalogi en interessante randprogrammering te realiseren. De raad ziet ook hoe het SieboldHuis internationaal en nationaal opereert en hoe dat door de diverse stakeholders gewaardeerd wordt. Dit blijkt onder meer uit de 'Commendation Award' van de stad Nagasaki voor de bijdrage van het museum op het gebied van internationale betrekkingen. Het Cultuurfonds heeft bijvoorbeeld het museum gehonoreerd met een stipendium voor een junior conservator om onderzoek te doen naar de eigen collectie.

Het museum vertoont al jaren een stijgende lijn in bezoekersaantallen. Vanaf het aantreden van de directeur-bestuurder zijn de bezoekersaantallen 2,5 maal toegenomen naar 56.447 bezoekers. De winkel heeft ruim 39% marge en ook de eigen collectie die het museum sinds 2018 heeft, is groeiende met mooie schenkingen.

De inspanningen en geleverde prestaties worden gezien door de raad en zeer gewaardeerd. De raad spreekt zijn bewondering uit voor de directeur-bestuurder die in 2023, ondanks langdurige uitval van enkele kernteam medewerkers, zulke mooie resultaten met haar team heeft bereikt.

De raad van toezicht bedankt de directie en het gehele personeel en spreekt zijn waardering uit voor de prettige wijze waarop is samengewerkt.

Leiden, 16 april 2024

De raad van toezicht: Anna Chernilovskaya, Peter de Ruiter, Kim Smit, Diederik Samsom (lid per 01-01-2024), Robert-Jan Smits, Cynthia de Witt Wijnen en Taco Zimmerman.

Namens dezen, Arjen Dorland, Voorzitter raad van toezicht Stichting Japanmuseum SieboldHuis

3. Bestuursverslag

Doelstelling en activiteiten

De Stichting Japanmuseum SieboldHuis is statutair opgericht op 4 maart 1999 en gevestigd in Leiden. Op 18 maart 2022 zijn de statuten voor het laatst gewijzigd. Conform artikel 3.1 van de statuten heeft de stichting tot doel het presenteren van (museale) collecties met betrekking tot de Japanse kunst, cultuur, natuur en wetenschap, in het bijzonder de Leidse Sieboldcollectie, alsmede het versterken van de band tussen Nederland en Japan door middel van het exploiteren van Japanmuseum SieboldHuis als museum en informatiecentrum.

De stichting beoogt haar doel te bereiken door onder meer: het organiseren van permanente en tijdelijke tentoonstellingen; het beheren van een informatiepunt Nederland-Japan; het organiseren van culturele en andersoortige activiteiten; samenwerkingen met andere Nederland-Japanse culturele, wetenschappelijke en economische instanties, zulks in het bijzonder in samenwerking met de stakeholders Stichting Naturalis Biodiversity Center, Museum Volkenkunde (per 4 oktober 2023: Wereldmuseum Leiden), de Universiteit Leiden en de gemeente Leiden; samenwerking met Japanse organisaties die zich bezighouden met onderzoek naar en presentatie van de Japans - Nederlandse betrekkingen.

Bestuur

Het bestuur van de stichting is in 2023 statutair opgedragen aan:

Mevrouw drs. K.E.M.B. (Kris) Schiermeier (1967), voorzitter van het bestuur (per 1 juli 2019). Datum van aantreden: 1 september 2010 (directeur-bestuurder).

De heer drs. E.J.F.B. (Edwin) van Huis (1958). Datum van aantreden: 1 juli 2019 (bestuurder).

Nevenfuncties

Mevrouw Schiermeier: voorzitter bestuur stichting Leidse Vrienden van Nagasaki; voorzitter bestuur stichting Tastbaar Verleden; adviesraad Nihon no hanga; adviescommissie Erfgoed en Monumentenzorg, Prins Bernhard Cultuurfonds (per 7 november 2023 het Cultuurfonds) en bestuurslid stichting Stansfield/Hooykaas. Comité van aanbeveling Hito-Iki, Comité van aanbeveling Opera Deshima, Comité van aanbeveling Shofukan, Samenwerkingscomité 'Japanese Language Proficiency Test', Vertegenwoordiger projectgroep Japans-Nederlands Woordenboek, Lid Dujat (Dutch & Japanese Trade Federation), Lid De Drie October Vereeniging, Lid ICOM (International Council of Museums), Lid van INTERCOM (International Comité voor Museum Management), Lid Japanese Chamber of Commerce (JCC), Lid Leidse Alumni Kai 'Van hier tot Tokyo' (alumnivereniging Japanologen), Lid Leidse Regio Kring, Lid Nederland-Japan Vereniging, Lid Nederlands Genootschap voor Japanse Studiën, Lid Rotterdam Japan Club, Lid Society of Japanese Arts en Lid Vereniging Vrienden der Aziatische Kunst en Vriend/donateur van diverse musea.

De heer Van Huis: algemeen directeur-bestuurder Naturalis Biodiversity Center; lid raad van toezicht Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten; lid raad van commissarissen coöperatie SURF; lid van the Board at the International Barcode of Life (iBOL); president of CETAF.

Verbonden partijen

Er zijn geen rechtspersonen over wie de stichting overheersende zeggenschap kan uitoefenen.

Met ingang van 1 juli 2019 werkt de stichting nauw samen met de stichting Naturalis Biodiversity Center. Er bestaat een personele unie tussen de leden van de raad van toezicht van beide stichtingen. De bestuurder van Naturalis is tevens onbezoldigd lid van het bestuur van het SieboldHuis. Verschillende medewerkers van de stichting hebben, al of niet uit hoofde van hun functie, zitting in meerledige besturen van aan de doelstellingen van de stichting verwante rechtspersonen en samenwerkingsverbanden.

Vrienden, mecenasen, samenwerkingspartners en sponsors

Musea worden gedragen door hun trouwe bezoekers, hun vrienden. Ook het SieboldHuis kan niet zonder vrienden en mecenasen. Zij bieden een klankbord voor activiteiten en tentoonstellingen, leveren vrijwilligers voor grote evenementen en met hun bijdrage worden bijvoorbeeld catalogi bij de tijdelijke tentoonstellingen en extra aankleding van het museum betaald.

Op 30 oktober hebben wij onze jaarlijkse Vriendenavond gehouden met een workshop hortensia stempels maken waarmee vervolgens een Japanse waaier werd versierd, dit alles onder leiding van Florence Stieber. De vrienden ontvangen maandelijks een nieuwsbrief. Zo ook in 2023. Het SieboldHuis heeft 212 betalende vrienden en mecenasen. In 2023 ontving het SieboldHuis van de volgende mecenasen een bedrag van €500 of meer: de heer E. Jacobs, de heer T. Konoike, mevrouw M. Maas Geesteranus, de heer A. Pels-Rijcken, mevrouw A. Plaizier, mevrouw K. Schiermeier, de heer C. Uhlenbeck, de heer B. Meulemans en AON Nederland. Daarnaast zijn er prenten, boeken voor onze bibliotheek en kleine objecten geschonken voor onze collectie en voor educatieve activiteiten door enkele (anonieme) schenkers. De tentoonstellingsponsors en de fondsen worden in dit verslag vermeld bij de tentoonstellingen en de activiteiten.

Japanmuseum heeft tevens diverse samenwerkingspartners die financieel bijdragen, zoals de Universiteit Leiden, de gemeente Leiden, Alfred Isaac Ailion Foundation, maar ook bedrijfssponsors zoals Takeda Nederland B.V., Djoser (Japanmarkt), Dujat (Japanmarkt), Hotei Japanese Prints, Hotel Okura, Amsterdam en sponsors die anoniem willen blijven.

Internationaal netwerk

Japanmuseum SieboldHuis heeft verschillende internationale en nationale samenwerkingspartners zoals Doshisha en het Siebold Memorial Museum te Nagasaki, stad Nagasaki, Mogami Tokunai Memorial Museum in Murayama, Siebold Gesellschaft Würzburg (Duitsland), Tsuyama Archives of Western Learning, Tikotin Museum Haifa (Israël), de Nederlandse ambassade in Japan en de Japanse Ambassade in Nederland, gemeente Leiden, (Leidse) Musea, Universiteit Leiden, Leiden&Partners, het bedrijfsleven waaronder Takeda Nederland, B.V., en instellingen zoals Dutch Culture, NFIA, JCC, Dujat, Jetro en de Stichting Leidse Vrienden van Nagasaki.

Exploitatieresultaat

In 2023 lag in de lijn der verwachting dat wij aanspraak moesten maken op een groot deel van het bestemmingsfonds Covid-19 maar ondanks gestegen beheers- en activiteitenlasten hebben wij door aanzienlijk hogere publieks- en sponsorinkomsten ruim een ton minder gebruikt van het bestemmingsfonds Covid-19. Japanmuseum SieboldHuis realiseert over het boekjaar 2023 een negatief saldo van baten en lasten van €133.915. Een bedrag groot €345 is in mindering gebracht op de bestemmingsreserve woordenboek en een bedrag groot €133.750 is gehaald uit het bestemmingsfonds steunpakket Covid-19.

In 2023 vindt de subsidieverstrekking van het ministerie van Onderwijs, Cultuur & Wetenschap (OCW) ad €338.179 aan Stichting Japanmuseum SieboldHuis indirect plaats via Naturalis dat nu al bekostigd wordt op grond van de Erfgoedwet. In 2023 bestaat de bijdrage van de gemeente Leiden uit €163.771 en de Universiteit Leiden uit €34.034.

De opbrengst van de entreegelden is in 2023 gestegen met €76.527. Een stijging van ruim 32%. Hierbij moet opgemerkt worden dat in 2022 door Covid-19 het museum in januari grotendeels dicht was en in 2023 de entreprijzen voor reguliere bezoekers met €1,50 p.p. omhoog zijn gegaan. 13-17 jaar hebben wij verlaagd van €5 naar gratis toegang. Studenten van €5 naar €6. Studenten van de Universiteit Leiden hebben gratis toegang. Ook de prijzen van de workshops en lezingen zijn omhooggegaan.

In 2023 was er een winkelomzet van €149.883 met een nettowinst van €58.822. In de winkel is er gemiddeld €3,23 uitgegeven per bezoeker. Dit is een daling van gemiddeld €1,34 per bezoeker ten opzichte van 2022.

Er was in 2023 ruim 39% marge in onze museumwinkel. De nettomarge is in 2023 met ruim 3% gestegen ten opzichte van 2022. De nettowinst is in 2023 gestegen ten opzichte van 2022 met €1.859.

Kernratio's

	2023	2022
Current ratio (vlottende activa/vlottende passiva)	467%	659%
Solvabiliteit (eigen vermogen/totaal vermogen)	48%	56%
Weerstandsvermogen (eigen vermogen/totale baten)	40%	48%

We voldoen aan de indicatoren.

In de in juni 2015 in opdracht van het ministerie van OCW uitgevoerde QuickScan van de instellingen in de landelijke culturele basisinfrastructuur¹ is voor bovenstaande financiële indicatoren de volgende risicoweging gehanteerd:

Financiële indicatoren	Risicoweging		
	Hoog	Midden	Laag
Current ratio (liquiditeit)	< 100%	< 130%	≥ 130%
Solvabiliteit	< 0%	< 10%	≥ 10%
Weerstandsvermogen (Haringmaat)	< 0%	< 10%	≥ 10%

Vermogenspositie

De stichting heeft een gezonde vermogenspositie van €441.155. De algemene reserve is vrij te besteden (€293.624). Daarnaast heeft de stichting twee bestemmingsfondsen die niet vrij te besteden zijn: een bestemmingsfonds steunpakket Covid-19 ministerie van OCW (€147.458) en een bestemmingsfonds woordenboek (€73).

Investeringen

In 2023 zijn er geen investeringen gedaan qua inventaris of een verbouwing.

Prestatieverantwoording, overzicht activiteiten en bereik¹

Tentoonstellingen	Realisatie 2023		Activiteitenplan 2023		Realisatie 2022	
	Aantal tentoonstellingen	Aantal bezoek	Aantal tentoonstellingen	Aantal bezoek	Aantal tentoonstellingen	Aantal bezoek
1. Tijdelijke tentoonstellingen	4 tentoonstellingen 4 samenwerkings-tentoonstellingen (bij een tentoonstelling is een kunstwedstrijd georganiseerd) 2 'Uitgelicht'	-			3 tentoonstellingen 4 samenwerkings-tentoonstellingen (bij een tentoonstelling is een kunstwedstrijd georganiseerd) 1 'Uitgelicht'	-
Totaal aantal bezoeken (2+3+4+5)	-	56.447	-	34.000 (excl. Japanmarkt 5.000-10.000)	-	33.992
2. Reguliere bezoeken	-	51.291	-		-	31.036
3. Bezoeken primair onderwijs	-	595	-		-	567
4. Bezoeken voortgezet onderwijs	-	2.290	-		-	337
5. Bezoeken mbo / ho	-	2.271	-		-	2.052
Specificatie van bezoeken totaal						
6. Gratis bezoeken	-	16.297	-		-	2.572
7. Betaalde bezoeken (incl. gereduceerde betaalde bezoeken)	-	40.150	-		-	31.420
Overige bezoeken:						
8. Bezoeken website totaal		127.000	-		-	105.640
9. Aantal unieke bezoekers website		124.000	-		-	105.920
Overige activiteiten	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers	Aantal activiteiten	Aantal deelnemers
10. School gebonden activiteiten	12	380	-		8	160
11. – waarvan po	5	225	-		4	104
12. – waarvan vo	2	55	-		1	10
13. – waarvan mbo / ho	5	100	-		3	46
14. Openbare activiteiten	158	12.640	-		195	3.315
15. Totaal overige activiteiten	168	13.020	-		203	3.451

¹ Conform Model III Handboek verantwoording cultuursubsidies instellingen
Stichting Japanmuseum SieboldHuis, Jaarverslag 2023

Toelichting bij de prestatieverantwoording:

ad 1. Het doel was 34.000 bezoekers (exclusief 5.000-10.000 voor de Japanmarkt en inclusief 1.500 Japanse bezoekers).

In het totaal zijn er 56.447 bezoekers in 2023 naar het museum gekomen, inclusief tienduizend bezoekers voor de Japanmarkt. Dit was 33.992 in 2022 en 16.088 bezoekers in 2021 en 25.719 bezoekers in 2020. In 2023 was het bezoek zelfs hoger dan ons topjaar van 2019 met 54.277 bezoekers, inclusief tienduizend bezoekers voor de Japanmarkt. N.B. In 2022, 2021 en 2020 was er geen Japanmarkt.

Ook bij het aantal Japanners dat naar het museum komt, is er weer een stijgende lijn in het bezoek. Er waren 1.538 Japanse bezoekers in 2023 in het museum (633 in 2022/ 80 in 2021/ 295 in 2020/ 1.637 in 2019).

Naast de vier tentoonstellingen en twee 'Uitgelicht' waren er nog vier samenwerkingstentoonstellingen waaraan we inhoudelijk hebben meegewerkt. De bezoekers van de externe tentoonstellingen zijn niet meegeteld in de bezoekersaantallen.

ad 10. Schoolgebonden activiteiten: het gaat hier om begeleide educatieve programma's (workshops e.a.) die plaatsvinden in het museum.

ad 14. Openbare activiteiten betreffen: een cultuuractiviteit zoals een evenement, symposium, lezing, rondleiding of workshop.

Planmatig beheer van cultuurogoderen

	Realisatie 2023	Realisatie 2022
Totaal aantal objecten in de vaste Sieboldtentoonstelling	386 waarvan: 240 (Naturalis Biodiversity Center) 140 (Wereldmuseum Leiden) 6 (Universiteit Leiden)	387 waarvan: 240 (Naturalis Biodiversity Center) 140 (Wereldmuseum Leiden) 7 (Universiteit Leiden)
Aantal objecten in bruikleen gekregen voor tijdelijke tentoonstellingen (of uit eigen collectie getoond)	612	529
Prenten, schilderijen, netsuke, okimono en fotografie in eigen collectie	564	546
Aantal schenkingen	9	18 (waarvan een doos met drie schilderijen en 2 kimono ter educatie)

De vaste tentoonstelling over Siebold op de begane grond wordt gerealiseerd met werken uit de collecties van Naturalis Biodiversity Center, Wereldmuseum Leiden en de Universiteit Leiden. De objecten van Naturalis zijn vanaf 16/12/2013 voor 25 jaar beschikbaar gesteld. Er wordt geregeld gewisseld. De bruikleenovereenkomst met Naturalis Biodiversity Center heeft een looptijd tot 19 november 2023 en daarna wordt de bruikleen in overleg gewisseld en verlengd. De samenwerkingsovereenkomst met de Universiteit Leiden loopt van 1 januari 2021 tot en met 31 december 2025. De Universiteitsbibliotheek wisselt jaarlijks de kaarten en legt dit vast in een bruikleenovereenkomst voor de betreffende periode. De bruikleen met Wereldmuseum Leiden loopt tot en met 30 september 2026 en daarna wordt de bruikleen in overleg gewisseld en verlengd.

Nieuwe schenkingen voor Japanmuseum SieboldHuis-collectie

Japanmuseum SieboldHuis heeft een groeiende collectie Japanse prenten en schilderijen. Deze collectie is ontstaan door schenkingen uit privécollecties. In 2023 ontvingen wij de volgende schenkingen:

Oranda-Kai:

- No-masker (€250) en 'Shichigosan-tableau' (€80)

Annemarie Broersma:

- Fotoalbum (lak) met 19de-eeuwse foto's (€400)

Casper Faassen:

- Een fotografisch werk van de Japanse blauwe vaas, die in 2000 door de Japanse keizer Akihito aan het museum geschonken is. Uit de 'ReCollection' serie van Casper Faassen (€2.250)
-

Collectie Patricia M. Gerlach, 's Gravenhage (5 losse objecten):

- Takeichi. Een boer met zijn oogst aan *shiso* (?)-blaadjes in een mand op de rug. Olifantsivoor H 11,5 cm. Omstreeks 1900-1920 (€450)
- Goichi. Een gezelschap van drie mannen, waarvan één, rechtsachter, een geweer in de hand heeft, en een kind in de voorgrond links, met een knapzak. *Okimono*, uit één stuk olifantsivoor gesneden H 6,8 cm. Omstreeks 1890-1900 (€600)
- Nagatoshi (of Eiitsu). Een trommelmaker bezig met de afwerking van een *ōdaiko*, met naast zich een *taiko* of *shimedaiko*, en achter zich, als een *separaat onderdeel* uitgevoerd, een *tsuridaiko* hangend in zijn standaard. *Okimono* in drie delen gesneden, olifantsivoor H 6,4 cm. Omstreeks 1890-1900 (€1.200)
- Yukikazu. Een man die een grote Daruma-pop omklemt. Een pseudo-netsuke (veel te klein om als zodanig te kunnen gebruiken, en voorzien van dito onmogelijke *himotōshi*), olifantsivoor. Omstreeks 1960-1980. (€150)

Chris Blom schonk in 2023 prenten die wij mochten verkopen. Zij hebben op de Japanmarkt €920 opgebracht. Daarnaast hebben wij educatieve schenkingen (zoals boeken over architectuur voor onze bibliotheek) en diverse objecten zoals een theesetje ontvangen.

Tentoonstellingen

Tentoonstelling 1: 'Wabi sabi. Japanse esthetiek in fotografie en keramiek'

De tentoonstelling liep van 23 september 2022 t/m 15 januari 2023 op de 1^e en 2^e verdieping. Ruim honderd werken van zeventien nationale en internationale kunstenaars maakten dit Japanse begrip inzichtelijk. De acceptatie en waardering van vergankelijkheid en imperfectie stonden hierbij centraal en dit komt terug in alle Japanse kunstvormen, zoals bij de theeceremonie, in poëzie en in de prentkunst.

De kunstenaars die deel uitmaakten van de tentoonstelling waren allen op hun eigen wijze beïnvloed door wabi-sabi. Dat was bijvoorbeeld te zien in een foto van smeltende sneeuw, gedrukt op handgeschept papier, of bij een simpele asymmetrische theekom met een barst in het glazuur.

In het werk van de keramisten Ohira Shingo en Sano Naoko was de invloed van wabi-sabi merkbaar in de organische vormen, de soort klei en de aardse kleuren van hun objecten. Bij sommigen fotografen uitte de invloed van wabi-sabi zich in de keuze van het onderwerp of in de wijze waarop gefotografeerd is, zoals in de foto's van Kawauchi Rinko, Albarrán Cabrera en Werner Bischof. In ander werk was wabi-sabi te bespeuren in de materialen waarop geprint werd. Zo hadden Horie Mika, Kobayashi Nobuyuki, Ogino Naoyuki, Ninomiya Naohiro, Ito Keiichi en Paul Cupido hun beelden gedrukt op handgemaakt washi-papier. Ook hadden kunstenaars alternatieve print-technieken gebruikt met natuurlijke materialen of technieken die imperfecties opleveren, bijvoorbeeld de cyanotypie bij Horie Mika's werk, de collages van Margaret Lansink, de zoutafdrukken van Ogino Naoyuki en de screen-printing met zilver en sulfer door Takasugi Norio.

Bezoekersaantal in deze periode: 12.491 bezoekers.

- Publicatie: 'Wabi-sabi' met voorwoord van Kris Schiermeier. Auteur: Annemarie Zethof.
- Wegens groot succes is de catalogus in herdruk genomen.
- Vormgeving catalogus en grafische vormgeving van de tentoonstelling: BeukersScholma.
- Uitgever: Japanmuseum SieboldHuis.
- Gastconservatoren: Annemarie Zethof en Martijn van Pieteron.
- Sponsors/partners tentoonstelling: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, universiteit Leiden, gemeente Leiden, Stichting Isaac Alfred Ailion Foundation, Takeda Nederland B.V. en de Vrienden van Japanmuseum SieboldHuis.
- Samenwerkingen: Ibasho, Leiden Stad van Ontdekkingen en Leiden&Partners.
- Openingspeech (in volgorde van opkomst): Kris Schiermeier, Annemarie Zethof. De catalogus werd in ontvangst genomen door H.E. Hidehisa Horinouchi, Japanse ambassadeur in Nederland.
- Activiteiten: tentoonstellingsfilm, kinderspeurtocht, workshops, rondleidingen en lezingen.

Na afloop van deze tentoonstelling is een link toegevoegd aan de website zodat de tentoonstelling ook online te bekijken is.

Aansluitend op de tentoonstelling heeft het bestuur van de Haiku Kring Nederland een prijs ingesteld voor de beste haiku. Op een viertal kunstobjecten uit de Wabi-sabi tentoonstelling kon gereflecteerd worden. Het voorwoord van de directeur en de inleiding van de tentoonstellingscatalogus zijn in aangepaste vorm geplaatst op de wabi-sabi-website van de Haiku Vereniging Nederland.

Tentoonstelling 2: 'Verborgenen betekenis. Vrouwen en mannen in de Japanse prentkunst'

Van 27 januari t/m 23 april 2023 werden, in de tijdelijke tentoonstellingsruimtes op de eerste en tweede verdieping, 123 topstukken van de beroemdste kunstenaars uit de hoogtijdagen van de Japanse prentkunst (1765-1865) getoond. De tentoonstelling 'Verborgenen betekenis. Vrouwen en mannen in de Japanse prentkunst' gaf een groot overzicht van de klassieke prentkunstthema's: helden, schoonheden, acteurs en *shunga* (erotische prentkunst).

De getoonde houtblokprenten (*ukiyo-e*) vormden gelaagde raadsels en bevatten veel verwijzingen naar verhalen over de Japanse geschiedenis, literatuur, mythologie, mode, folklore of roddels uit het dagelijks leven in de Edo-periode (1603-1868). Sommige werken toonden sluikreclame of omzeilden de censuurwetten. Voor deze tentoonstelling werd elke prent tot in het kleinste detail onderzocht en beschreven. Er werd gekeken naar de versieringen, rekwisieten, motieven, cartouches en achtergronden, want die onthulden de achterliggende verhalen.

Bij deze tentoonstelling verscheen een Engelstalige publicatie 'The Riddles of Ukiyo-e. Women and Men in Japanese prints, 1765-1865'. De tentoonstelling en publicatie waren het resultaat van een project van veertien studenten en recent afgestudeerde studenten van onder meer de Universiteit Leiden en was geprogrammeerd in het kader van European City of Science Leiden (maar was door Covid-19 van 2022 doorgeschoven naar 2023). De redactie van de publicatie was in handen van Josephine Smit, Jim Dwinger en Chris Uhlenbeck.

Bezoekersaantal in deze periode: 12.256 bezoekers.

- Publicatie: 'The riddles of Ukiyo-e. Women and men in Japanese prints 1765 – 1865' met voorwoord van Kris Schiermeier en Chris Uhlenbeck.
Auteurs: Chris Uhlenbeck, Jim Dwinger, Josephine Smit, Floor van Amsterdam, Britt C.H. Blom, Isabel Huisintveld, Luisa Clark Homburg, Hannah (Hanmeng) Li, Alexandra Maiuga, Daphne van der Molen, Philo Ouweleen, Nicolò Pezzoni, Hannelieke Soppe, Asa Splinter, Florence Stieber, Lecong Zhou en Zeno Zonneveldt.
- Uitgever: Ludion.
- Vormgeving catalogus en grafische vormgeving van de tentoonstelling: BeukersScholma.
- Sponsors/partners tentoonstelling: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Universiteit Leiden, gemeente Leiden, Stichting Isaac Alfred Ailion Foundation, Takeda Nederland B.V., Prins Bernhard Cultuurfonds; Tjerk Jan Buchter Fonds, Zabawas en de Vrienden van Japanmuseum SieboldHuis.
- Samenwerkingen: Leiden, Stad van Ontdekkingen en Leiden&Partners.
- Openingspeech (in volgorde van opkomst): Kris Schiermeier, film*, Hester Bijl, Chris Uhlenbeck, Jim Dwinger, Josephine Smit. De catalogus werd in ontvangst genomen door Hester Bijl, rector magnificus universiteit Leiden.
**Tijdens de opening werd een film getoond waarin de studenten en recent afgestudeerde alumni van Nederlandse universiteiten, die meegewerkt hebben aan de tentoonstelling, een korte toelichting gaven op een van hun favoriete werken uit de tentoonstelling.*

Activiteiten: tentoonstellingsfilm, kinderspeurtocht, workshops, rondleidingen en lezingen.

Tentoonstelling 3: 'Japanse fabels door de Gebroeders Miedema'

Speciaal voor Japanmuseum SieboldHuis zijn de kunstenaars de Gebroeders Miedema in de wereld van de Japanse verhalen gedoken. Zij brachten twintig bekende en minder bekende Japanse verhalen op geheel eigen wijze in beeld, waarbij dieren en demonen centraal stonden. De broers hadden 126 tekeningen op papier

gemaakt, waarbij de zachte uitstraling in contrast stond met de soms gruwelijke verhalen. De tentoonstelling liep van 4 mei tot en met 10 september 2023.

De 'Gebroeders Miedema' staat voor een artistieke verbintenis waarin drie broers, ieder op zijn eigen wijze, een wonderde wereld scheppen waar dieren heersen. De broers Harry (1954), Hessel (1962) en Peter (1967) maakten werken waarin dieren, wezens en demonen de hoofdrol spelen, geïnspireerd door de symbolistische wereld van Japanse fabels. Voor deze tentoonstelling hadden ze hun fantasie de vrije loop gelaten en de vertellingen in hun moderne beeldtaal omgezet, ieder in zijn eigen stijl. Samen vertelden ze een verhaal waarbij het niet uitmaakte wie wat gemaakt had. Bij het bekijken van de werken gebeurde er, juist door de overeenkomsten en verschillen, iets wonderlijks. Wat de een niet toonde, liet de ander juist wel zien. Elke broer schiep een eigen mysterieuze, buitengewone wereld met fantastische wezens, geschapen uit een combinatie van mensen, dieren en vreemde organismen. Alle werken waren getekend op papier met pastel, houtskool, contékrijt of kleurpotlood, op vast formaat, maar ook in twee- en drieluiken, wat verwees naar de Japanse houtblokprenten.

Bezoekersaantal in deze periode: 25.755 bezoekers. (incl. Japanmarkt en Museumnacht).

- Publicatie: 'Japanse fabels door de Gebroeders Miedema' met nawoord van Kris Schiermeier gevolgd door een essay van Paul van den Akker en Claar Griffioen.
Auteur: Zeno Zonneveldt.
- Uitgever: Japanmuseum SieboldHuis.
- Vormgeving catalogus en grafische vormgeving van de tentoonstelling: BeukersScholma.
- Sponsors/partners tentoonstelling: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Universiteit Leiden, gemeente Leiden, Stichting Isaac Alfred Ailion Foundation, Takeda Nederland B.V., De Gijselaar-Hintzenfonds en de Vrienden van Japanmuseum SieboldHuis.
- Samenwerkingen: Leiden, Stad van Ontdekkingen en Leiden&Partners.
- Openingspeech (in volgorde van opkomst): Kris Schiermeier, Paul van de Akker, Gebroeders Miedema. De catalogus werd in ontvangst genomen door ambassadeur Minami.
- Introfilm door Francisco Eltink.
- Audiotour (uitgebreide sprookjes): voice-over Heleen Groenendijk.

Activiteiten: tentoonstellingsfilm, kinderspeurtocht, workshops, rondleidingen en lezingen.

Tentoonstelling 4: 'Japan op de gevoelige plaat. 19e-eeuwse foto's uit de Kurokawa Collectie'

Deze tentoonstelling gaf een unieke inkijk in het Japan van de late 19e eeuw. De collectie was nooit eerder getoond en behoort tot de belangrijkste en omvangrijkste privécollecties van Meiji-fotografie in de wereld. De 155 foto's, afkomstig uit zowel Japanse als buitenlandse studio's tonen een buitengewone kunstzinnigheid en

zijn van belangrijke historische waarde. Daarnaast waren er nog 28 objecten, zoals haarpinnen, fotoalbums en waaiers te zien.

De Kurokawa Collectie (een Zwitserse collectie van de heer Schwarzenbach) staat bekend om zijn volledigheid met werken van vrijwel elke fotostudio die actief was in Japan. De werken zijn in uitzonderlijk goede staat. Er is werk van fotografen zoals Felice Beato, Raimund baron von Stillfried, Adolfo Farsari, Kusakabe Kimbei en Ueno Hikoma.

De ontluikende foto-industrie, aan het begin van de Meiji-periode (1868-1912), vond een goede afzetmarkt in de toestroom van westerlingen naar Japan. Aanvankelijk werden de foto's gemaakt als souvenir, maar al snel gingen ze fungeren als reisgids. Direct na aankomst in Japan bracht de toerist vaak een bezoek aan een fotostudio. Daar bestelde hij het fraai gemaakte fotoalbum dat hem zou helpen bij het bepalen van zijn reischema. Het is opmerkelijk dat deze foto's ook steeds populairder werden onder een Japanse klantenkring. Ze concurreerden zelfs met de markt van de houtsneden. Dit kwam doordat deze foto's een verbazingwekkende virtuositeit onthulden, niet alleen qua compositie maar ook door de techniek van het met de hand inkleuren. Dit laatste bracht de foto's een nieuw niveau van levendigheid.

De originele foto's worden in albums bewaard, afgeschermd van het verwoestende effect van licht. Ze zijn zo kwetsbaar dat de originelen niet op een tentoonstelling kunnen worden getoond, zelfs niet bij weinig licht, omdat ze onvermijdelijk zouden vervagen en verslechteren. Het gebruik van facsimile's is de enige manier gebleken om toegang te krijgen tot deze wondere wereld van de vroege Japanse fotografie.

De tentoonstelling had zijn primeur in Leiden en zal nog verder reizen naar onder meer Winterthur en Sao Paulo.

Bezoekersaantal in de periode t/m 31 december 2023: 14.249 bezoekers.

- Publicatie: 'Japan on a Glass Plate. The Adventure of Photography in Yokohama and Beyond 1853-1912' Auteur: Sebastian Dobson.
- Uitgever: Ludion.
- Vormgeving catalogus: Tim Bisschop.
- Grafische vormgeving van de tentoonstelling: BeukersScholma.
- Sponsors/partners tentoonstelling: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, Universiteit Leiden, Cultuurfonds, gemeente Leiden, Stichting Isaac Alfred Ailion Foundation, Takeda Nederland B.V. en de Vrienden van Japanmuseum SieboldHuis.
- Samenwerkingen: Leiden, Stad van Ontdekkingen en Leiden&Partners.
- Openingsspeech (in volgorde van opkomst): Kris Schiermeier, Sebastian Dobson. De catalogus werd in ontvangst genomen door H.E. Hiroshi Minami, Japanse ambassadeur in Nederland.

Activiteiten: tentoonstellingsfilm, kinderspeurtocht, workshops, rondleidingen en lezingen.

Samenwerkingstentoonstellingen

Samenwerkingstentoonstelling 1: Kunstexpositie en wedstrijd 'De schoonheid van de imperfectie?'

In samenwerking met Galerie YOMOOKA en Galerie Café Leidse Lente organiseerde Japanmuseum SieboldHuis de kunstwedstrijd 'Schoonheid van de imperfectie?'. Met dit project bood het SieboldHuis een podium aan hedendaagse kunstenaars door middel van een wedstrijd. Er werd een aardewerken kom aan iedere deelnemende kunstenaar verstrekt. In totaal werden er achttien werken in het museum getoond. De overige werken waren te zien in galerie YOMOOKA. Iedere kunstenaar kon met één werk (afmeting max. 25x25x25 cm) deelnemen met als thema 'Schoonheid van de imperfectie?', geïnspireerd op het Japanse esthetische concept wabi-sabi. De werken waren van 24 september 2022 t/m 15 januari 2023 in de Panoramakamer te zien.

De kunstenaar was vrij om, binnen de gestelde dimensies, het werk te interpreteren naar het thema. De kunstenaar gebruikte de kom als basis van het werk.

Uit de 18 kommen in de Panoramakamer van Japanmuseum SieboldHuis konden de bezoekers hun favoriete kunstwerk kiezen. Aan het eind van de expositie won deze kunstenaar eeuwige roem en de catalogus 'Wabi-sabi'. Het project bestond niet alleen fysiek in het museum en galerie, maar had ook authentiek bestaansrecht in de digitale wereld, want er werden NFT's gekoppeld aan de fysieke kunstwerken. Door de integratie van deze twee werelden wilden we een vooruitstrevende blik op kunst geven en vooruitlopen op belangrijke ontwikkelingen in de kunstwereld.

Alle geëxposeerde werken werden te koop aangeboden waarbij de opbrengst volledig ten goede kwam aan de kunstenaar. Ook werden er NFT's gemaakt van de werken en deze werden via Opensea.io aangeboden.

Bezoekersaantal in deze periode: 12.491 bezoekers.

- Sponsors tentoonstelling: gemeente Leiden.
- Samenwerkingen: Galerie Café Leidse Lente en Galerie YOMOOKA.
- Openingspeech door juryleden (in volgorde van opkomst): Kris Schiermeier, Diana Lepelaar, Pieter Berkhout en Jorg Rozier.

- 1ste prijs Allart Lakke (€1.000), 2de prijs Eva de Visser (€750), 3de prijs Yvonne Lucker (€500), Publieksprijs Kunstroute Emmy van Eijk (catalogus).

Deze kunstwedstrijd was geprogrammeerd in het kader van de Leidse Kunstroute.

In het weekend van 23 en 24 september waren er meer dan 150 ateliers open voor het publiek tijdens de Kunstroute Leiden. In Japanmuseum SieboldHuis exposeerde kunstenaar Caroline Stroeks met sumi-e werken in de Europakamer.

Woensdag 17 mei 2023

Streekblad

WWW

Debora Makkus exposeert in Japans museum

Zoetermeer – Debora Makkus heeft momenteel haar 35e museumexpositie, deze vindt plaats in het Deshima museum te Nagasaki, Japan. In deze solo tentoonstelling 'Paintings by Debora Makkus' laat zij haar realistische schilderijen zien van Japans porselein, dat in Deshima opgegraven is of via deze voormalige handelspost naar Nederland vervoerd is.

Het museum heeft ruim een half miljoen bezoekers per jaar. De schilderijen van de Zoetermeerse kunstenaar zijn tot en met 31 augustus 2023 in Deshima te zien. "Het is fantastisch om mijn werk hier op deze historische plek te mogen exposeren! Ik ben erg dankbaar om zelf bij de opening aanwezig te zijn en vele mensen te ontmoeten", zegt Debora. Bij de opening werd zij door diverse media gefilmd of geïnterviewd. Het werd ook kort uitgezonden in het Nagasaki nieuws. Een dag later hield zij een artist talk voor geïnteresseerde bezoekers. Via het Japanmuseum SieboldHuis te Leiden, waar Debora Makkus in 2016 een drukbezochte solo tentoonstelling had, werd zij in contact gebracht met Deshima. Dankzij een bijdrage van de Nederlandse Ambassade in Tokio kon de expositie daar plaatsvinden. De tentoonstelling zou oorspronkelijk al in 2020 van start gaan, maar was door de pandemie meerdere malen uitgesteld.

Debora Makkus tijdens de opening van haar solo tentoonstelling in Japan. Fotografie: Lynn van der Zee

De opening vond plaats tijdens het 'Orange Festival', een festival met Nederlandse activiteiten en spellen dat jaarlijks in Deshima plaatsvindt. Deshima is een belangrijke plek in de Japans-Nederlandse geschiedenis. Dit eilandje was vanaf 1641 tot en met 1859 een Nederlandse handelspost en het enige contact tussen de westerse wereld en het grotendeels afgesloten Japan. Er is veel porselein via Deshima naar Nederland en de rest van Europa

vervoerd, waaronder bijzondere stukken die nu deel uitmaken van belangrijke museale collecties.

Met haar opvallende stilleven exposeert Debora vaak in Nederlandse en buitenlandse musea, momenteel exposeert zij ook in Museum Mohlmann te Appingedam en in het MEAM (European Museum for Modern Art) te Barcelona. Debora heeft als autodidact een eigen schildertechniek ontwikkeld, waarbij ze een schilderij opbouwt

uit circa 50 (semi)transparante laagjes verf. Op zaterdag 20 mei zal zij, samen met andere kunstenaars uit Ateliers 99a, haar deur open zetten voor publiek. Tussen 13:00-17:00u bent u van harte welkom een bezoekje te brengen aan het sfeervolle atelier om haar schilderijen en werk in wording op de ezels te bekijken. U vindt Ateliers 99a aan de Dorpsstraat 99a, in de hoek linksachter het terras met de lange traptreden van De Zoetelaar.

Samenwerkingstentoonstelling 2: Expositie 'Paintings by Debora Makkus' in openluchtmuseum Dejima - Japan

Van 29 april tot en met 31 augustus werd de expositie 'Paintings by Debora Makkus - Dutch artist inspired by Dejima' in Nagasaki, Japan, getoond. Door een samenwerking met Japanmuseum SieboldHuis en door steun van de Nederlandse ambassade in Tokio is deze expositie tot stand gekomen. In 2016 was het werk van deze Nederlandse kunstenaar in Japanmuseum SieboldHuis te zien in de succesvolle tentoonstelling 'Arita. Schilderijen van Debora Makkus'.

Samenwerkingstentoonstelling 3: 'Siebold's Dreams' met Museum De Lakenhal en Museum de Schat van Simpelveld

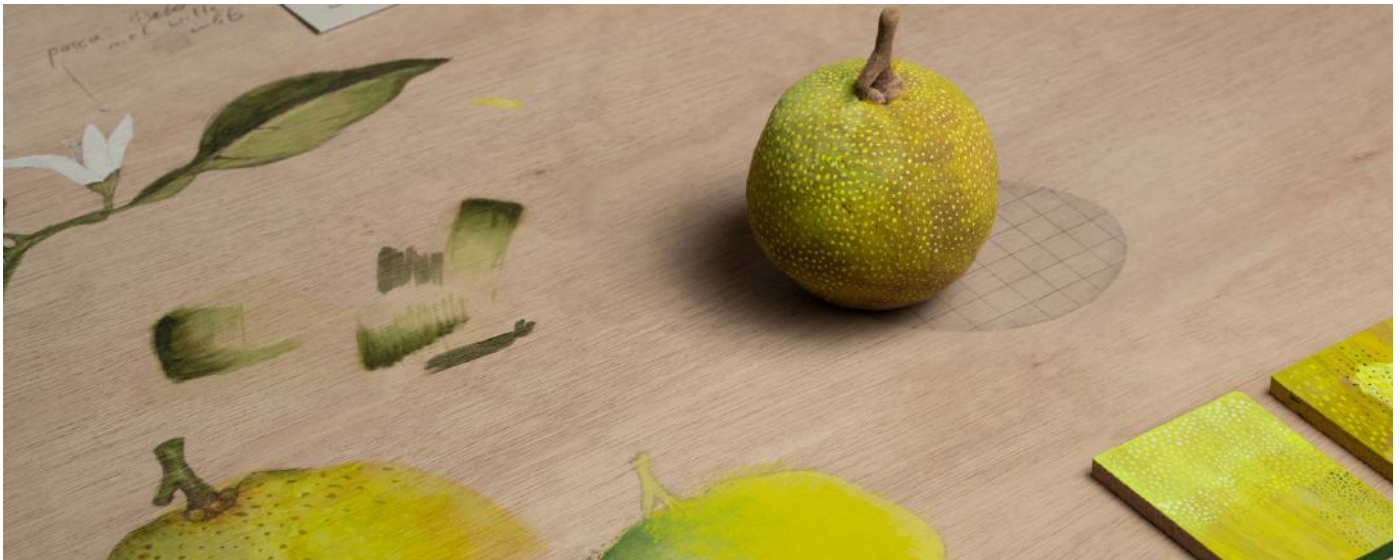
Deze presentatie is een onderdeel van het themajaar 200 jaar Siebold in Japan.

Deze zomer waren in maar liefst drie Nederlandse musea werken van kunstenaarsduo Marta Volkova en Slava Shevelenko te zien. Zij hadden zich laten inspireren door de Duitse arts Philipp Franz von Siebold en zijn omvangrijke collectie. In hun serie 'Siebold's Dreams' zag je hun fantasieën over Siebold verwerkt in wandkleden en prints. Museum De Lakenhal, Japanmuseum SieboldHuis en Museum de Schat van Simpelveld werkten samen om een zo groot mogelijk publiek met dit project te laten kennismaken. Drie prints uit de serie 'Siebold's Dreams' waren vanaf 1 juni tot en met 24 september in Japanmuseum SieboldHuis te zien.

De kunstenaars Marta Volkova en Slava Shevelenko zijn geboren in Sint-Petersburg in Rusland. In de jaren tachtig waren zij actief in de undergroundscene van Sint-Petersburg, waar zij meemaakten dat vrijheid in hun kunstenaarschap onmogelijk was. In 1991 vertrokken zij daarom naar Nederland, waar ze hun leven en carrière opnieuw hebben opgebouwd. Zij raakten in 2021, toen zij deelnamen aan de expositie Kunst in het Singelpark in Leiden, gefascineerd door Siebolds biografie en collecties. Zij zagen een gelijkenis met hun eigen ervaringen: net als hij begonnen zij een nieuw leven in een ander land, waar zij zich verdiepten in de plaatselijke cultuur. Een grote constante in het oeuvre van Marta & Slava is het begrip mentale vrijheid, waarin alles mogelijk en denkbaar is.

Marta en Slava vertaalden hun fascinatie voor Siebolds leven en collectie in verhalende kunstwerken, waarin feit en fictie door elkaar lopen. In een serie wandtapijten en prints creëerden zij droombeelden die aan Siebolds brein ontsproten hadden kunnen zijn. Net zoals in andere installaties van het kunstenaarsechtpaar lopen in dit werk collectieve en persoonlijke geschiedenis door elkaar. Deze werken worden gecombineerd met teksten van schrijver Marente de Moor, zogenaamde droomduidingen, die een verdiepende laag aanbrengen.

Siebold bracht met zijn grote inheemse plantencollectie veel kennis vanuit Japan naar de westerse wereld. Vandaag de dag wordt er anders gekeken naar het invoeren van uitheemse planten: veel invasieve plantensoorten vormen een bedreiging voor de inheemse Europese natuur. In het project Siebold's Dreams wordt een parallel gelegd tussen het lot van uitheemse plantensoorten en dat van veel mensen die worstelen om raakvlakken met Europa te vinden. Het zijn wetenschappelijke, sociale en morele vraagstukken als deze die de kunstenaars in hun werk verkennen.

Samenwerkingstentoonstelling 4: 'Kabinet der zeldzaamheden. Geïnspireerd op de samenwerking tussen Siebold en Keiga'

Deze presentatie is een onderdeel van het themajaar 200 jaar Siebold in Japan.

Van 15 december 2023 t/m 18 augustus 2024 toonde Japanmuseum SieboldHuis 'Kabinet der zeldzaamheden. Geïnspireerd op de samenwerking tussen Siebold en Keiga'. Deze presentatie van houten objecten in combinatie met schilderijen was te zien in de Panoramakamer. De Japanse meesterambachtsman Akihiko Maeda en de Nederlandse ontwerper Carole Baijings hebben traditioneel Japans houtsnijwerk gecombineerd met Nederlands design. Het resultaat was een bijzonder samenwerkingsproject dat bekende beelden van schilder Kawahara Keiga (1786-1860) en van zijn leermeester Ishizaki Yūshi (1768-1846) uit de Siebold-collectie toonde in een nieuw jasje.

De oorsprong van dit project was terug te voeren op de samenwerking tussen Philipp Franz von Siebold en Kawahara Keiga. In de periode van 1820 tot 1830 vervaardigde Keiga honderden schilderijen. Veel van deze werken zijn gemaakt in opdracht van Siebold. Hij verzamelde in het begin van de negentiende eeuw informatie uit Japan: planten, dieren, zaden en allerlei gebruiksvoorwerpen. Keiga speelde een cruciale rol bij het documenteren van Siebolds bevindingen op de Nederlandse handelspost Deshima. Als een fotograaf zonder camera legde Keiga het dagelijks leven in Japan vast voor Siebold. Het zijn deze authentieke schilderijen waar Carole Baijings en Akihiko Maeda hun inspiratie uit putten die leidden tot hedendaagse objecten waarin Oost en West, verleden en heden samenkomen.

In deze bijzondere samensmelting gebruikten Baijings en Maeda hout als drager van de objecten. De ontwerpen werden getypeerd door het kenmerkende handschrift van Baijings' met een fluorescerende touch en het verfijnde houtsnijwerk van Maeda. Bij het zien van de houten objecten herkende de kijker direct de vormen van Keiga en Yūshi – de strak gerangschikte panden op Deshima, de lieflijke dolfin, de goudgele yuzu – welke nu tot tastbare driedimensionale objecten waren gemaakt.

Akihiko Maeda werd op jonge leeftijd al geïnspireerd door de *danjiri*-festivals in zijn geboortestad Osaka om *danjiri*-ambachtsman te worden. *Danjiri* zijn houten karren in de vorm van een tempel of altaar verfraaid met houtsnijwerken. Maeda heeft zijn werk een decennium lang verfijnd voordat hij in 2008 zelfstandig vakman werd (Maeda Woodworks). Om het traditionele ambacht van *danjiri*-houtsnijden in leven te houden, heeft Maeda Woodworks de intentie om Japanse houtsnijtechnieken buiten Japan en over de hele wereld te verspreiden.

Carole Baijings wordt beschouwd al een van de meest innovatieve en dynamische ontwerpers in Europa. Haar werk, dat keramiek, glaswerk, textiel, meubels en elektronica omvat, wordt onderscheiden door een zorgvuldig gebruik van kleur, patronen en grafische elementen. Haar oog voor detail is niet onopgemerkt gebleven en heeft in het verleden voor talrijke samenwerkingen gezorgd.

Bezoekersaantal in de periode t/m 31 december 2023: 2.266 bezoekers.

- Sponsors/partners tentoonstelling: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, gemeente Leiden, Universiteit Leiden, Stichting Isaac Alfred Ailion Foundation, Takeda Nederland B.V., Nationale Nederlanden en de Vrienden van Japanmuseum SieboldHuis.

Op zondag 14 januari 2024 werd een besloten bijeenkomst georganiseerd voor genodigden van Carole Baijings voor wie zij een lezing geeft over haar samenwerking met de kunstenaar Maeda met aansluitend een borrel. Openingspeech: Kris Schiermeier.

'Uitgelicht' in de Panoramakamer

Japanmuseum SieboldHuis heeft een groeiende collectie Japanse prenten en schilderijen. De collectie is ontstaan uit en gegroeid door schenkingen uit privécollecties. Als museum zijn we afhankelijk van de steun van particuliere liefhebbers van de Japanse kunst en cultuur. We zijn daarom dankbaar dat de verschillende schenkers hun schatten aan ons hebben toevertrouwd. In de twee wisselvitruines in de Panoramakamer worden met enige regelmaat bijzondere objecten, tijdelijk 'Uitgelicht'. Ook is dit een uitstekende ruimte om geschonken objecten te tonen. In 2023 waren er de volgende presentaties:

'Uitgelicht' 1; Model van een samurai-harnas

Van 1 januari t/m 24 september 2023 in de Panoramakamer. Waarschijnlijk is dit zeer gedetailleerde model van een harnas speciaal voor Philipp Franz von Siebold gemaakt. Dit harnas is gemaakt van papier-maché, metaal, leer en fluweel. Collectie Wereldmuseum Leiden.

'Uitgelicht' 2; Schenking van rolschilderingen Tosa Mitsunari

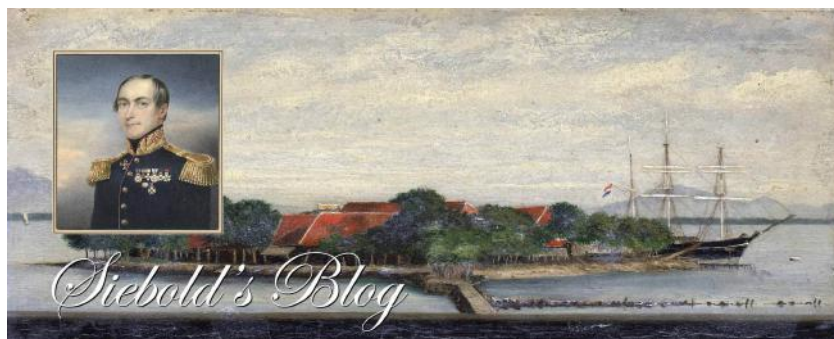
Van 10 oktober t/m 10 december 2023 in de Panoramakamer. Er werden vier geschonken rolschilderingen van Tosa Mitsunari 'Drie beroemde watervallen' en 'Kwartels onder bloeiende chrysanten' getoond. De schenker wenst anoniem te blijven.

Sieboldjaar - 200 jaar Siebold in Japan

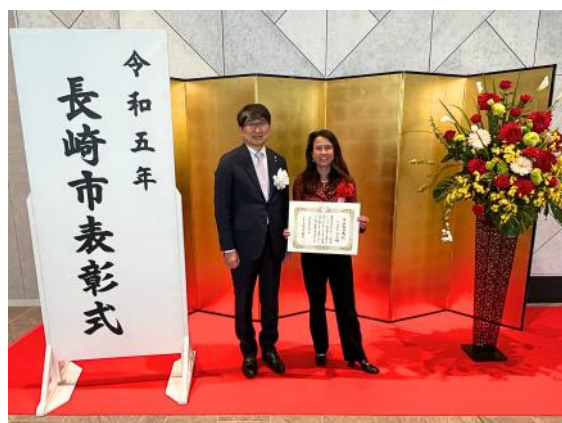

In 2023 was het precies tweehonderd jaar geleden dat de Duitse arts Philipp Franz von Siebold (1796-1866) in dienst van de Nederlandse regering voet aan wal zette in Japan. Hij landde op de Nederlandse handelsnederzetting Deshima, destijds het enige contact tussen de westerse wereld en het grotendeels afgesloten Japan. Siebold kreeg de opdracht informatie te verzamelen over het land, de handel en het politieke systeem. Gepassioneerd verzamelde hij alles wat hem van waarde leek, waaronder landkaarten, gebruiksvoorwerpen, traditionele kleding, opgezette dieren en prenten van Japanse kunstenaars. Ook bracht hij meer dan zeventienhonderd Japanse planten naar Nederland. Zijn verzamelingen zijn inmiddels wereldberoemd; een groot deel is te zien in Japanmuseum SieboldHuis, in het pand waar Siebold zich in 1832 vestigde. Om dit jaar te vieren organiseerde het SieboldHuis verschillende activiteiten, waaronder lezingen en de tijdelijke tentoonstelling 'Siebold's Dreams' die vanaf 1 juni t/m 24 september te zien was. (Zie *samenwerkingstentoonstelling 3*).

Het logo van het SieboldHuis is gedurende het herdenkingsjaar aangepast met de vermelding '200 jaar Siebold in Japan'.

Op 28 juni 1823 vertrok Siebold vanaf Batavia voor de zes weken durende overtocht. Zijn verslag van deze zeereis werd voor het eerst gepubliceerd in 1897, in de heruitgave van zijn monumentale werk Nippon. Ter gelegenheid van de tweehonderdste verjaardag van deze reis heeft het SieboldHuis in samenwerking met Martien van Oijen het reisverslag in een blog omgezet. Gedurende zes weken werd iedere dag een blog op de website geplaatst en konden geïnteresseerden de reis volgen.

In april is Japanmuseum SieboldHuis onderscheiden met de prestigieuze 'Municipal Cooperation Commendation'. De burgemeester van Nagasaki in Japan, Tomihisa Taue, heeft de eervolle onderscheiding uitgereikt aan de directeur-bestuurder van Japanmuseum SieboldHuis, Kris Schiermeier. Japanmuseum SieboldHuis ontving de 'Nagasaki City Commendation Award' voor zijn inzet voor de stad Nagasaki.

Om '200 jaar Siebold in Japan' te herdenken werd op 13 oktober in het openluchtmuseum Dejima in Nagasaki de Nederlandse vlag gehesen door de directeur van Japanmuseum SieboldHuis, Kris Schiermeier. Dit deed zij samen met de nazaten van Siebold, de Nederlandse ambassadeur in Japan, Theo Peters, en de burgemeester van Nagasaki, Shirō Suzuki. Leiden en Nagasaki hebben sinds 2017 een stedenband.

De reizende Siebold Naturalis-tentoonstelling, die gepland was voor 2023 in Nagasaki, is in overleg met Dejima geannuleerd wegens gebrek aan financiële middelen vanuit Japan en Nederland. De directeur van het SieboldHuis heeft hier veel werk aan gehad samen met de conservator van Dejima.

Educatie

Basisonderwijs

Vanaf 2021 werkt Japanmuseum SieboldHuis samen met het platform 'Verwonder om de hoek'. Zij verbinden leerkrachten, ouders, verzorgers, buitenschoolse organisaties en aanbieders van educatieve activiteiten met elkaar. Op dit platform komt het volledige aanbod cultuureducatie uit de regio Holland Rijnland samen. De museumlessen voor basisscholen van Japanmuseum SieboldHuis die ontwikkeld zijn voor het programma 'Cultuureducatie met Kwaliteit (CmK)' zijn via dit platform gemakkelijk te vinden en te boeken voor docenten. Het aanbod van het lesprogramma bestaat uit negen lessen die aansluiten op de doorlopende leerlijnen: 'Ik en de wereld', 'Kunst', 'Museum' en 'Tijd', en zijn geschikt voor de groepen 5 t/m 8.

Vanuit de samenwerking met 'Verwonder om de hoek' kon Japanmuseum SieboldHuis dit jaar meedoen met een pilot-project voor 'aanbodsdoelen', een project dat voortkomt uit de vraag vanuit onderwijsinstellingen om een museumles te vervangen te maken. Een museumles is vaak een extra les bovenop de verplichte te behandelen lesstof. Vanwege de oplopende tekorten in het onderwijs is het steeds lastiger om een extra museumles in te bouwen in het lesprogramma. Met een les-vervangend museumbezoek dat op basis van aanbodsdoelen is gemaakt, kan dat een stuk makkelijker: een mooi uitgangspunt om meer basisscholen de musea in te krijgen én een goede start om ons eigen educatiemateriaal met een kritische blik te bekijken. Middels het pilot-project zijn er in november en december twee lessen gegeven aan groep 8 van basisschool De Singel in Leiden. De eerste les werd gegeven in de klas zelf, ter introductie van het museumbezoek. De tweede les vond plaats in het museum. De les werd op maat gemaakt en sloot naadloos aan bij de lesmethode van de leerlingen. Hierdoor waren kinderen enthousiast en betrokken. Ook de docent was zeer tevreden over deze vorm van museumeducatie. Er was een volledige les vervangen met dit museumbezoek en de klas raakte ook na het museumbezoek niet uitgepraat over Japan. Buiten het pilot-project om heeft Japanmuseum SieboldHuis nog meer basisschoolleerlingen ontvangen. Begin februari bezocht de topklas uit groep 7/8 van Leimundo ons museum voor het lesaanbod 'Kimono tot kalligrafie' als onderdeel van hun taalstimuleringsklas. In april ontvingen wij de plusklas uit groep 8 van Jenaplanbasisschool De Waterval. Ook kregen wij in april BSO Teddy Kids op bezoek om aan de hand van een speurtocht het museum te ontdekken. Dit was zo goed bevallen dat zij in juli nogmaals langskwamen met een nieuwe groep.

Doe-speurtochten en gezinsactiviteiten

Ook buiten de speciaal ontwikkelde museumlessen biedt Japanmuseum SieboldHuis museumeducatie aan middels de gratis speurtochten en gezinsactiviteiten in het museum. Deze educatieve activiteiten kunnen bezoekers met kinderen (tussen de 6 en 12 jaar) zelfstandig uitvoeren. Er is een speurtocht bij de vaste collectie op de begane grond. Met dit handzame boekje kunnen de kinderen met kijk- en doe-opdrachten de Sieboldcollectie ontdekken en leren ze over de veelzijdige verzameling van Philipp Franz von Siebold en de Japanse kunst en cultuur. Daarnaast werd er bij elke tijdelijke tentoonstelling een speciale kinderroute, speurtocht of quiz aangeboden, ter verdieping en om kinderen en (groot)ouders op een nieuwe manier naar kunst te laten kijken. In de kelder zijn een leeshoek, een levensgroot memory-spel, thematische kleurplaten en origamimateriaal beschikbaar.

SieboldHuis MuseumJeugdUniversiteit

De MuseumJeugdUniversiteit is een landelijk initiatief waarbij jongeren t/m 12 jaar zich kunnen inschrijven voor een collegereeks bij een deelnemend museum. In mei 2023 is dit landelijke initiatief gestopt. Wij hebben de collegereeks onder de naam SieboldHuis MuseumJeugdUniversiteit voortgezet:

10 september 2023: Hoe maak je een manga? Door Japanologe Florence Stieber
8 oktober 2023: Hoe overleef ik in Japan? Door Japanoloog en ervaringsdeskundige Paco Sekreve
12 november 2023: Kan jij Japans? Door Japanologe Sanne van de Haar
10 december 2023: Wat ontdekte Siebold in Japan? Door voormalig diplomaat Ton van Zeeland

Voortgezet onderwijs

Jaarlijks doet het SieboldHuis mee met de creatieve evenementen 'Kunstshot', voor derde en vierdejaars havo- en vwo-scholieren, en 'Cultuurshop', voor derdejaars mavo- en vmbo-scholieren, dat georganiseerd wordt door BplusC. Scholen uit Leiden en omgeving kunnen hieraan meedoen en de leerlingen kunnen verschillende activiteiten volgen bij musea en andere culturele instellingen. In het SieboldHuis werden mangaworkshops gegeven.

Verder biedt het SieboldHuis, op verzoek van leerlingen van het middelbaar onderwijs, hulp en informatie aan bij profielwerkstukken. Met enige regelmaat ontvangen wij diverse vragen over het museum, Siebold en Japan. De vragen en verzoeken worden door ons opgepakt en de leerlingen krijgen extra tips en advies.

Natuurlijk komen er ook verschillende middelbare schoolklassen langs voor een museumles. Het jaar begon in januari met een bezoek van de middelbare school Pantarijn MHV uit Wageningen. Het lesaanbod bestond uit een workshop manga en een rondleiding. In maart kwamen er 10 studenten voor een internationaal scholen uitwisselingsproject naar het SieboldHuis. Leerlingen van het Rijnlands Lyceum uit Sassenheim en leerlingen uit Finland, Frankrijk, Spanje en Roemenië werkten samen aan een podcast over Siebold. Na lessen in het museum zijn de resultaten van het hele project later in die week op school gepresenteerd.

In juni werd dit lesaanbod nogmaals gedraaid, maar dan voor het Mendelcollege. Ook in oktober werd er een rondleiding gegeven aan middelbare scholieren. De leerlingen van het Sint-Andreas Brugge kwamen langs.

In december werkte Japanmuseum SieboldHuis nauw samen met het Visser 't Hooft Lyceum voor een speciaal museumaanbod tijdens de activiteitenweek van deze middelbare school. Twee groepen 3 havo/vwo en drie groepen brugklassen, goed voor ruim 150 leerlingen, werden in twee dagen door het museum ontvangen. De derdejaars kregen een workshop Japanse taal en een rondleiding door de tijdelijke tentoonstelling. De brugklassen kregen een college manga en gingen daarna de tijdelijke tentoonstelling ontdekken met een speurtocht.

De Nederlandse Wiskunde Olympiade is een jaarlijkse wiskundewedstrijd voor leerlingen van havo en vwo. Alle leerlingen van klas 1 t/m 5 met belangstelling voor wiskunde kunnen meedoen aan de eerste ronde die in januari wordt gehouden op alle deelnemende scholen. De winnaars van deze wedstrijd doen vervolgens mee aan de Internationale Wiskunde Olympiade, 's werelds meest prestigieuze wiskundewedstrijd, waar meer dan honderd landenteams bijeenkomen. Omdat de Olympiade dit jaar in Japan was, bracht het Nederlandse team op 29 juni een dag door in het SieboldHuis door om zich goed te kunnen voorbereiden op de reis. Het team bracht vanuit Japan een zilveren en vijf bronzen medailles mee naar huis.

Mbo en hoger onderwijs

Japanmuseum SieboldHuis werd in 2023 door verschillende studenten bezocht, onder wie mbo'ers en hbo'ers. Het SieboldHuis werd bezocht door onder meer de Hogeschool Leiden (pabo), Fontys Hogeschool voor de Kunsten Tilburg, Hogeschool Rotterdam en studenten van het Erasmus Network Amsterdam.

Samenwerking met Universiteit Leiden en andere Universiteiten

Universiteit Leiden heeft aan de wieg gestaan van Japanmuseum SieboldHuis. Beide organisaties kennen sindsdien een vruchtbare samenwerking. Zo mogen studenten van Universiteit Leiden het museum gratis bezoeken. Tijdens de Oriëntatie Week Leiden (winter OWL 31 januari - 3 februari en zomer OWL 28 augustus – 1 september), georganiseerd door de Universiteit Leiden, kregen nieuwe internationale studenten de mogelijkheid om diverse culturele instellingen gratis te bezoeken. Dit jaar was er veel animo voor het SieboldHuis, ruim 500 studenten brachten een bezoek aan het museum. Daarnaast zijn er gedurende het jaar lezingen met medewerkers van de universiteit georganiseerd.

Op zaterdag 16 december verzorgde professor Sei Takaki een 'Japanese Art Seminar' in Japanmuseum SieboldHuis. Hierin geeft hij uitleg over kalligrafie: welke materialen, technieken en aspecten zo typerend zijn voor Japanse kalligrafie. Deze lezing werd georganiseerd door Japanmuseum SieboldHuis in samenwerking met de Universiteit Leiden. Het 'Japanese Art Seminar' is een onderdeel van het 'artist

in residence-programma'. Dit programma wordt georganiseerd door de Universiteit Leiden en de Japan Association for the Promotion of Arts (JAPA), met steun van de Isaac Alfred Ailion Foundation.

In juli konden de studenten die deelnamen aan HUM Summerschool van de Universiteit Leiden het museum gratis bezoeken.

In 2023 was er een groot project waarbij 16 studenten en recent afgestudeerden van de Universiteit Leiden en tevens andere universiteiten onderzoeksmatig betrokken waren. Zie tentoonstelling 2.

In 2023 is ook het 'Van Lynden Jongerenproject' van start gegaan. Een uniek project waarbij vijf studenten en recent afgestudeerden van de Universiteit Leiden met ambities op het gebied van Japanse kunst- en cultuurgeschiedenis, Nederlandse literatuur en geschiedenis, *hands-on*, ervaring opdoen in het museum. In nauwe samenwerking met onze junior-conservator, interne en externe experts, stellen zij de tentoonstelling 'Roerige tijden. Nederland-Japan tijdens de val van de samoerai' en de bijbehorende catalogus samen. Dit project loopt door in 2024.

De museumwinkel bood in 2023 werkplekken aan voor studenten. Deze worden voornamelijk bezet door Japanologen van wie de kennis over Japan en de taal een welkome aanvulling zijn voor het museum en de bezoekers. Bovendien geldt de goede naam van het SieboldHuis als een mooie opstap naar bijvoorbeeld een vervolgstudie, baan of stageplek in Japan.

In de Panoramakamer staat een speciale kaartenvitrine waarin kaarten uit de Siebold-collectie tentoongesteld worden. De kaartencollectie die Philipp Franz von Siebold gedurende zijn verblijf in Japan bijeenbracht, wordt beheerd door de Universitaire Bibliotheken Leiden. Elk jaar wordt er een nieuwe selectie van kaarten met uitleg getoond.

De Veerstichting is een 44 jaar oude stichting die als ambitie heeft om bruggen te slaan tussen generaties door het bijeenbrengen van 'vormgevers van de maatschappij' en studenten tijdens een tweedaags evenement in Leiden. Een van de onderdelen is een gezamenlijk gesprek tussen 8-10 personen op verschillende locaties in de binnenstad van Leiden. Het SieboldHuis heeft voor deze activiteit op 15 juni de Europakamer beschikbaar gesteld voor het 44^e Veerstichting Symposium, met als thema 'Tussen man en macht'.

Tijdens de Museumnacht Leiden op zaterdag 3 juni zijn er drie verschillende lezingen gegeven:

- Kind- en tienercollege: Ontdek de wereld van Robots!
- Mini-college Bots Like You: waar de mens en robots elkaar vinden
- Bots Like You: late night edition

De lezingen werden gegeven door Peter van der Putten en Maarten Lamers van het Leiden Institute of Advance Computer Sciences (LIACS) van de Universiteit Leiden.

In september werd het mini symposium 'Siebold en Korea? – een verzameling met een verhaal' in samenwerking met LIAS Korea Studies georganiseerd. Naast grondlegger van een uitgebreide Japanse collectie heeft Philipp Franz von Siebold een belangrijke start gemaakt met de Koreaanse collectie. Spreker Elmer Veldkamp (docent bij Koreastudies, Universiteit Leiden) nam de bezoeker mee in de verhalen die Siebold heeft nagelaten over zijn ontmoetingen met Koreanen, de objecten die hij mee terug heeft gebracht en het belang van dit stukje Koreacollectie in Nederland.

In oktober gaf Guita Winkel, studietoelichting Regiostudies bij de Universiteit Leiden, de lezing 'Siebold's Sakura: de hond als huisdier in de late Tokugawa en de Meiji periode in Japan'. Zij ging onder andere in op de opvattingen over honden als huisdier, het importeren van nieuwe hondensoorten en de inheemse hondensoorten in de – late – Tokugawa (1600-1868) en Meiji (1868-1912) periodes. Een bijzondere rol in haar verhaal is weggelegd voor Siebold's geliefde huisdier Sakura, die te zien is in de Flora en Fauna kamer van het museum.

Bezoek van internationale scholen en homestay Nagasaki-Leiden

Dit jaar heeft Japanmuseum SieboldHuis verschillende groepen internationale scholieren en studenten, onder andere uit Japan, mogen ontvangen in het museum. Op 23 maart zijn de leerlingen uit het homestay-programma van Visser 't Hoofd Lyceum bij ons op bezoek geweest. Het was een gevarieerde groep van zowel Nederlandse als Japanse studenten. Zij hebben een rondleiding gekregen door het museum van de directeur.

Op 28 november hebben leerlingen van 'The Japanese School of Amsterdam' een rondleiding gekregen in het museum en op 28 december bezochten zestien Japanse scholieren Japanmuseum SieboldHuis. Dit bezoek was onderdeel van het programma 'Homestay Nagasaki-Leiden'.

Hidden Disabilities

Japanmuseum SieboldHuis heeft zich in april als eerste Leids museum aangesloten bij 'Hidden Disabilities' en ondersteunt hiermee de 'Sunflower-actie'. Als museum vinden wij het belangrijk dat iedereen zich op zijn gemak voelt tijdens een museumbezoek. Sommige mensen hebben door een beperking iets meer hulp nodig dan andere bezoekers. Maar niet elke beperking is zichtbaar. Door het speciale Sunflower Keycord, een button of een pasje te dragen kunnen bezoekers met een onzichtbare handicap zich op een discrete manier kenbaar maken. Denk bijvoorbeeld aan mensen met alzheimer, autisme, dementie of PTSS (Post Traumatische Stress Stoornis). De medewerkers van Japanmuseum SieboldHuis zijn op de hoogte van de betekenis van de Sunflower en zullen deze bezoekers passende ondersteuning bieden tijdens het museumbezoek.

Nieuwe ambassadeur van Japan in Nederland

In april is de nieuwe ambassadeur van Japan in Nederland Mr. Hiroshi Minami aangetreden, als opvolger van ambassadeur Horinouchi. Na het ontvangen van zijn geloofsbrieven was zijn eerste officiële bezoek in Nederland aan het SieboldHuis.

Wereldexpo Tokyo 2025

De directeur heeft in 2023 in de aanloop naar de wereldexpo Osaka 2025 advies gegeven aan het ministerie van buitenlandse zaken en verschillende andere partijen over Siebold, kunst, sponsoring, handel en de relatie Nederland-Japan.

Japanmarkt

Zondag 28 mei stond het Rapenburg in Leiden vanaf Japanmuseum SieboldHuis via de Hortus botanicus tot aan Rijksmuseum van Oudheden in het teken van Japan. Met een oorverdovend optreden van Pure Percussion op de Japanse taiko drums werd de jaarlijkse Japanmarkt om 12.00 uur officieel geopend door (van links naar rechts op de foto) Hiroshi Minami, ambassadeur van Japan in Nederland, directeur Kris Schiermeier, coördinator Japanmarkt Julia Mestrum en Henri Lenferink, burgemeester van de gemeente Leiden. Met meer dan zestig kraampjes op het Rapenburg, dansoptredens van Raiden Yosakoi in Japanmuseum SieboldHuis, Japanse vechtsportdemonstraties in het Rijksmuseum van Oudheden, en Japans boogschieten in de Hortus botanicus Leiden, trok de Japanmarkt op deze eerste pinksterdag ruim 10.000 bezoekers.

Ontvangst Japanse delegatie

Op woensdag 22 november ontvingen de directeur en de coördinator Nederland- Japanrelaties een delegatie uit Japan onder leiding van burgemeester Tadashi Komatsu uit Takeo en burgemeester Daisuke Murakami uit Ureshino. Er werd gepraat over samenwerking en een mogelijke tentoonstelling.

‘Stamp Art’ kunstenaar uit Japan

Na het succes van vorig jaar hebben we een vervolg gegeven aan de populaire ‘stamp art’ workshops van kunstenaar Tomikohan. Zij kwam speciaal uit Japan naar Nederland om haar kennis en passie voor ‘stamp art’ met geïnteresseerden te delen. Deelnemers, jong en oud, konden op zondag 3 en woensdag 6 september workshops volgen.

Masterclass Kurokawa Collection: Kijima Seibei and the End of Yokohama Photography – door gastconservator Mr. Dobson

Op zaterdag 23 september, het weekend na de opening van de tentoonstelling 'Japan op een gevoelige plaat', gaf de gastconservator en auteur van de tentoonstellingscatalogus een boeiende lezing. Mr. Dobson was uit Engeland overgekomen om bij de opening aanwezig te zijn en bleef op uitnodiging van het SieboldHuis wat langer in Nederland om een unieke masterclass te verzorgen. Er was veel animo voor de lezing waarin Mr. Dobson de toehoorder meenam naar het einde van de 19e eeuw om te vertellen over het leven van de fotograaf Kajima Seibei, van wie er veel werken in de tentoonstelling te zien waren en over de Yokohama fotografie.

Vriendenmiddag

Dit jaar vond de jaarlijkse bijeenkomst voor de Vrienden van het SieboldHuis plaatst op maandag 30 oktober. Tijdens de gezellige middag volgden de deelnemers een workshop en ze maakten een Japanse waaier die versierd werd met een zelfgemaakte hortensia-stempel. De middag werd afgesloten met een borrel.

Museumnacht Leiden

Op zaterdag 3 juni werd de 15^e editie van Museumnacht Leiden georganiseerd. In samenwerking met de programmeur van de Museumnacht en op initiatief van studentenvereniging Quintus was er een gevarieerd activiteitenprogramma georganiseerd. Er waren drie mini-colleges over robots en een silent disco met cosplay. De Europa- en Japankamer waren omgetoverd tot een speelhal waar je met populaire Japanse arcade spellen kon kennismaken. In de kelder was er een doorlopende workshop Japanse waaier kalligraferen. In de tentoonstellingszalen op de eerste en tweede etage liep een verhalenverteller rond die de bezoekers meenam in de rijke Japanse verhalenwereld en vertelde over de Japanse sprookjes en legenden die achter de kunstwerken uit de tentoonstelling schuilgingen. Ruim 2.400 bezoekers brachten een bezoek aan het SieboldHuis. N.B. in 2019 (pre-Covid) waren er 1.978 bezoekers.

Nagasaki-kamer

Japanmuseum SieboldHuis huisvest sinds maart 2009 de liaison office van de Universiteit van Nagasaki. In 2023 werd de ‘Nagasaki-kamer’ bezocht door (Japanse) studenten en hoogleraren en gebruikt voor bijeenkomsten. Het foldermateriaal is ook digitaal beschikbaar via de website van het SieboldHuis.

Open Monumentendagen

Zaterdag 14 en zondag 15 september werden de Open Monumentendagen met als thema 'levend erfgoed' georganiseerd. Enthousiaste vrijwilligers kregen vooraf een briefing in het museum. Vervolgens hebben zij zich ingelezen in de historie van het pand en het museum om de bezoekers van de Open Monumentendagen te ontvangen en wegwijs te maken.

Museumweek

Van 1 t/m 7 april 2023 was de Nationale Museumweek. Alleen tijdens de Museumweek mochten museumkaarthouders hun museumkaart uitlenen aan iemand anders, zodat ook familie, vrienden en collega's zonder museumkaart de mogelijkheid hadden om het museum gratis te bezoeken. Tijdens de museumweek was de tentoonstelling 'Verborgene betekenissen' te zien.

Het nieuwe Japans-Nederlandse Woordenboek

Japanmuseum SieboldHuis treedt al jaren op als 'host' voor 'Het Nieuwe Japans-Nederlandse Woordenboekproject'. Daarnaast beheert het SieboldHuis de financiën van dit digitale woordenboek. Het nieuwe Japans-Nederlandse woordenboekproject is een doorlopend proces waarbij men woorden kan toevoegen om op deze wijze, na redactie, een volwaardig Japans-Nederlands (online) woordenboek tot stand te brengen.

Publiciteit

De directeur, haar medewerkers, de gastconservatoren en de (tijdelijke) tentoonstellingen van Japanmuseum SieboldHuis zijn in 2023 veelvuldig in de media geweest, zowel in Nederland (interviews voor radio en televisie, dagbladen, magazines en websites) als in België en Japan. Ook heeft de directeur diverse interviews gegeven over Japanse kunst en cultuur. Op de website, social media en in de nieuwsbrief werd eveneens informatie over het museum en zijn activiteiten verstrekt.

In 2023 kwam Japanmuseum SieboldHuis bijzonder vaak onder de (media)aandacht dankzij de tentoonstelling 'Japan op de gevoelige plaat. 19^e-eeuwse foto's uit de Kurokawa Collectie'. Echter, het museum komt niet alleen vanwege haar tentoonstellingen in de media. Met regelmaat wordt er door journalisten een beroep gedaan op onze kennis over Japanse kunst, natuur en cultuur. Bijvoorbeeld door de Vlaamse VRT. De directeur mocht hier verschillende keren aanschuiven bij diverse radioprogramma's om onder andere te praten over het Japanse sprookje Momotarō en over oud worden in Japan. Ook verscheen zij in de video-opnames voor Fratello, in samenwerking met het Japanse horlogemerk Minase. Hier werd aandacht gegeven aan de (culturele) betekenis van de kleur groen in Japan. Het museum werd ook in Japan op nationale televisie (TV Asahi) onder de aandacht gebracht in het televisieprogramma Hakasechan. Ook heeft de directeur diverse lezingen gegeven en openingen verricht in het land waaronder op 2 juni de opening van de Ikebana tentoonstelling 'Harmonie' samengesteld door de afdeling Rotterdam van de Nederlandse Ikebana Vereniging in de Trompenburg Tuinen en Arboretum te Rotterdam.

Sinds november 2021 is Japanmuseum SieboldHuis ook te vinden bij MuseumTV. Hier is informatie te vinden over het museum en een mini-documentaire met een rondleiding door het museum te bekijken. In 2023 is onze pagina bij MuseumTV 745 keer bekeken.

Bij elke tentoonstelling werd een muppencampagne ingezet in de binnenstad van Leiden. Deze werd aangevuld met driehoeksborden. 'Japan op de gevoelige plaat' werd extra onder de aandacht gebracht met digitale billboards. Daarnaast zijn er diverse advertenties geplaatst in de Volkskrant, AD, Trouw, Parool en het NRC. Verder zijn er verspreid over het jaar, diverse artikelen, advertorials en advertenties verschenen in onder andere Museumtijdschrift, Kunstkrant, Margriet, Nouveau, The Holland Times, Kunst&Museumkrant, Leidsch Dagblad en Vind.

In 2023 hield Japanmuseum SieboldHuis zijn publiek actief up-to-date via social media. De Facebook-account heeft 7.300 volgers en 6.900 'likes'. Op Instagram is het aantal volgers fors toegenomen: van 3.267 in 2022 naar 4.114 in 2023. Ook op LinkedIn is het aantal volgers gestegen met 33% naar 998. Alleen op X (voormalig Twitter) is een kleine daling in het aantal volgers te zien van 3.715 naar 3.680. Deze daling is een waarschijnlijk het gevolg van het wegvallen van volgers na de overname van Twitter door Elon Musk en de veranderingen op het platform sinds dit is omgezet naar X.

Naast social media houdt Japanmuseum SieboldHuis zijn volgers op de hoogte via de nieuwsbrief en de website. De nieuwsbrief wordt maandelijks aan 6.470 abonnees verzonden. Via deze nieuwsbrief worden geïnteresseerden op de hoogte gehouden van alle tentoonstellingen, activiteiten en nieuwsberichten van het museum. De website wordt dankzij de inzet van Google Grants campagnes en online campagnes van DPG goed bezocht. Zowel potentiële als vaste bezoekers weten de weg naar de website dan ook goed te vinden. Afgelopen jaar hebben 127.000 mensen, waarvan 124.000 nieuwe bezoekers, de website bezocht. De meeste website bezoekers komen uit Nederland (105.000 website bezoekers). Daarna komen Japan (4.400 website bezoekers) en België (3.400 website bezoekers).

In juli verscheen er een prachtig artikel in de Nagasaki Shimbun. In het artikel, getiteld 'Een wens voor de versterking van de banden tussen Nagasaki en Leiden', vertelt de directeur over Siebold, het SieboldHuis en de goede band met Nagasaki.

Ook is er een uitgebreid artikel in het Elsevier Weekblad nr. 30 jaargang 79 verschenen over de 'Historische verzamelwoede' van Siebold en is de directeur geïnterviewd over haar passie voor Japan en Japanse kunst.

Onderhoud

Op 4 september is een nieuwe luchtbevochtigingsinstallatie geïnstalleerd en in oktober heeft er een herinrichting van de collectie in de Panoramakamer plaatsgevonden. Ook is er ledverlichting geplaatst.

Waar nodig is de noodverlichting vervangen in het museum.

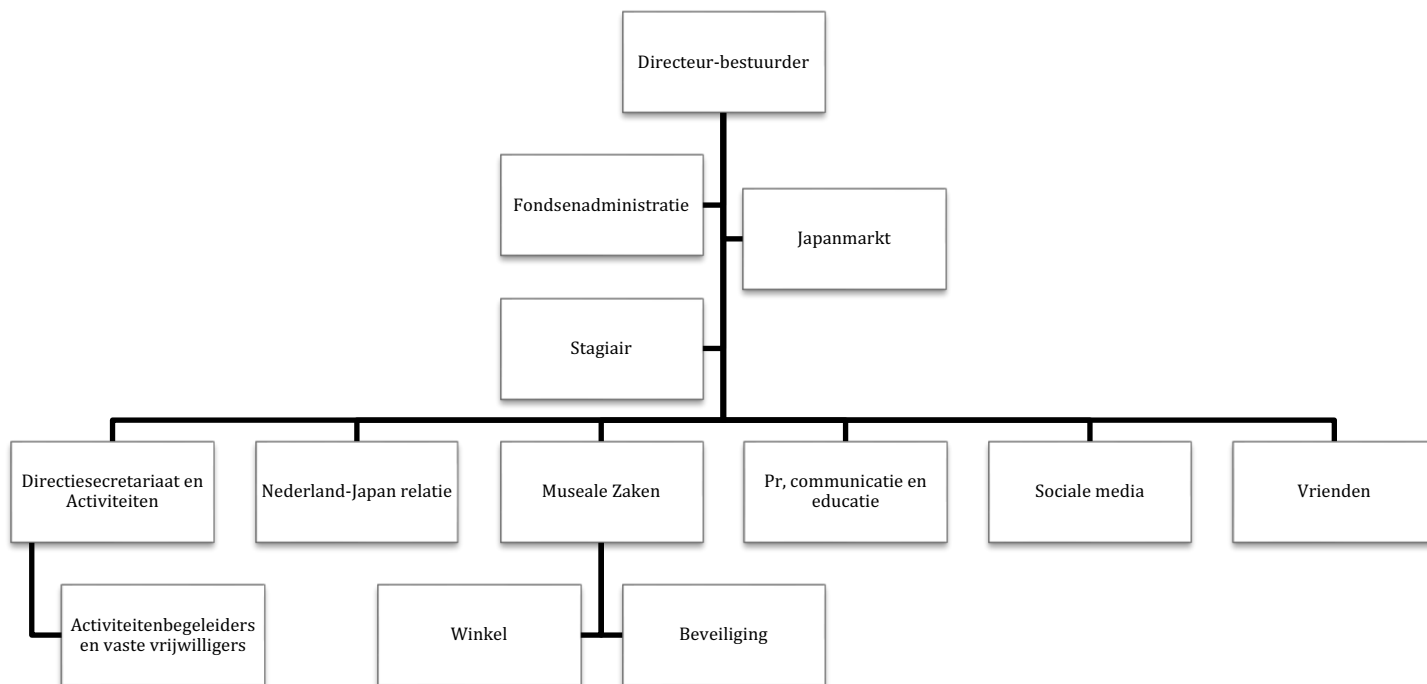
In 2023 is er begonnen met de tentoonstellingsvitrines en tentoonstellingsobjecten te inventariseren, de zolder op te ruimen en te herinrichten. Dit project wordt in 2024 voortgezet.

ICT

Naast het regulier onderhoud zijn er geen bijzonderheden.

Organigram 2023

In 2023 waren er in totaal 71 mensen werkzaam bij Japanmuseum SieboldHuis.

25 mensen in dienst: 7,5 fte (2022: 6,1 fte) op de Stichting Japanmuseum SieboldHuis (10 kantoorpersoneel, 9 kas/activiteitenmedewerkers, 1 redacteur en 5 onderzoeksstudenten).

7 vaste externen: 2 beveiligers, 2 schoonmakers, 1 boekhouder en 2 museumdocenten.

13 vrijwilligers: 6 vrijwilligers (4 voor ikebana en 2 voor redactie/vertalingen), 4 vrijwilligers voor de Museumnacht, 2 vrijwilligers voor de Japanmarkt en 1 vrijwilliger fotografie bij opening.

31 stagiairs/onderzoekersstudenten (waarvan 5 werkzaam voor Stichting SieboldHuis):

14 stagiairs/vrijwilligers bij Tentoonstelling 2: 'Verborgen betekenissen. Vrouwen en mannen in de Japanse prentkunst': Floor van Amsterdam, Britt C.H. Blom, Isabel Huisintveld, Luisa Clark Homburg, Hannah (Hanmeng) Li, Alexandra Maiuga, Daphne van der Molen, Philo Ouweleen, Nicolò Pezzoni, Hannelieke Soppe, Asa Splinter, Florence Stieber, Lecong Zhou en Zeno Zonneveldt.

5 stagiairs/vrijwilligers (betaald via Stichting SieboldHuis) die voorbereidend werk doen voor de tentoonstelling 'Roerige tijden. Nederland-Japan en de val van de samurai' in 2024: Claudia Dolkens, Flame Rijkers, Judith van Es, Luca van Leeuwen en Tijmen Elshove.

10 stagiairs/vrijwilligers, 6 van het Rijnlands Lyceum en Sassenheim en 4 leerlingen uit Finland, Frankrijk, Spanje en Roemenië. Een multinationaal Europees maatschappelijk uitwisselingsproject, inhoudelijk begeleid door het SieboldHuis (13-16 maart 2023).

1 stagiair Museumnacht.

1 meeloopstage van een week door een havo-scholier van Agora, Leiden.

Gemiddeld jaarverzuimpercentage SieboldHuis 2023: 19,6% (onder meer wegens langdurige ziekteuitval van twee medewerkers. Beiden volgden een re-integratietraject).

Mutaties vacatures in 2023: vertrek van twee parttimecoördinatoren (32 en 12 uur), deze twee vacatures zijn in augustus ingevuld door een coördinator Communicatie en Educatie (32 uur). Er is een Interimcoördinator museale zaken aangesteld (32 uur) en een tijdelijke uitbreiding van 8 uur voor het directiesecretariaat om de twee langdurig zieken te vervangen. Er zijn 2 parttime winkelmedewerkers uit dienst en er zijn 2 nieuwe parttime winkelmedewerkers gekomen.

Sinds begin 2023 is prentenspecialist Jim Dwinger junior conservator bij Japanmuseum SieboldHuis. Dankzij het Conservatoren Stipendium à €25.000 van het Prins Bernhard Cultuurfonds kan hij tijdelijk onderzoek doen naar de Japanmuseum SieboldHuis-collectie.

BHV training op locatie

Op maandag 15 mei heeft er in het museum een BHV training plaatsgevonden voor alle medewerkers van het museum.

De Stichting Japanmuseum SieboldHuis, gevestigd te Leiden, wordt sinds 2009 bestuurd volgens het 'raad-van-toezicht-model' waarbij het bestuur is belegd bij de directeur-bestuurder tevens voorzitter van het bestuur en de algemeen directeur van Naturalis is vanaf 1 juli 2019 (qualitate qua) medebestuurder geworden. Hieronder geven we aan hoe Japanmuseum SieboldHuis in 2021 voldoet aan de principes en aanbevelingen van de Governance Code Cultuur (hierna: de Code).

Principe 1: De organisatie realiseert haar maatschappelijke doelstelling door culturele waarde te creëren, over te dragen en/of te bewaren.

De doelstelling van de stichting luidt conform artikel 3, lid 1 en 2 van de statuten: "Het presenteren van (museale) collecties met betrekking tot de Japanse kunst, cultuur, natuur en wetenschap, in het bijzonder de Leidse Siebold-collectie, alsmede het versterken van de band tussen Nederland en Japan door middel van het exploiteren van Japanmuseum SieboldHuis als museum en informatiecentrum. De stichting beoogt haar doel te bereiken door onder meer: het organiseren van permanente en tijdelijke tentoonstellingen; het beheren van een informatiepunt Nederland-Japan; het organiseren van culturele en andersoortige activiteiten; samenwerking met andere Nederland-Japanse culturele, wetenschappelijke en economische instanties, zulks in het bijzonder in samenwerking met de stakeholders Stichting Naturalis Biodiversity Center, Museum Volkenkunde, de Universiteit Leiden en de gemeente Leiden; samenwerking met Japanse organisaties die zich bezighouden met onderzoek naar en presentatie van de Japans-Nederlandse betrekkingen."

Principe 2: De organisatie past de principes van de Governance Code Cultuur toe en licht toe hoe zij dat heeft gedaan ('pas toe én leg uit'). De organisatie volgt de aanbevelingen op en wijkt daar alleen gemotiveerd van af ('pas toe óf leg uit').

Het bestuur en de raad van toezicht onderschrijven de principes en aanbevelingen zoals beschreven in de Governance Code Cultuur en passen deze toe.

De manier waarop Japanmuseum SieboldHuis de principes toepast, sluit aan bij de doelstelling, aard en omvang van de organisatie. De Code is besproken in een vergadering van de raad van toezicht en de directie. Wanneer het SieboldHuis afwijkt van een principe of een praktijkaanbeveling, wordt daarvan in het bestuursverslag melding gemaakt.

In het bestuursverslag wordt gemeld dat het SieboldHuis de Code toepast en worden eventuele wijzigingen op het gebied van de governance gemeld.

De informatie over de toepassing van de Code staat op de website.

Principe 3: Bestuurders en toezichthouders zijn onafhankelijk en handelen integer. Zij zijn alert op belangenverstremgeling, vermijden ongewenste belangenverstremgeling en gaan op een transparante en zorgvuldige wijze om met tegenstrijdige belangen.

De raad van toezicht vergewist zich van de onafhankelijkheid van zijn leden. Dit gebeurt in ieder geval bij (her)benoeming.

Nevenfuncties van de leden van de raad van toezicht en de directie worden in het jaarverslag vermeld. De Reglementen van de raad van toezicht en de directie bevatten bepalingen over hoe wordt omgegaan met (mogelijke) belangenverstremgeling.

In het verslagjaar deden zich geen besluiten voor waarbij sprake was van tegenstrijdige belangen.

Het SieboldHuis verstrekt aan de leden van de raad van toezicht en de directie geen persoonlijke leningen, garanties e.d.

Er zijn geen verplichtingen aangegaan met aan de leden van de raad van toezicht of directie gelieerde partijen. Wij hanteren de gedragscodes Governance Code Cultuur en de ICOM Code of Ethics. Tegen fraude zijn verschillende maatregelen van kracht. Zie hiervoor de risicoparagraaf.

Jaarlijks wordt in de RvT een overzicht geactualiseerd van relevante nevenfuncties van de leden, waarbij ook wordt gekeken naar het risico op belangenverstremgeling.

Principe 4: Bestuurders en toezichthouders zijn zich bewust van hun eigen rol en de onderlinge verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden en handelen daarnaar.

Er is een samenwerkingsovereenkomst tussen het SieboldHuis en Naturalis die is goedgekeurd door de raad van toezicht. Hierin staan de taken van de bestuursleden vermeld.

De directie vergadert in principe viermaal per jaar met de raad van toezicht. Wanneer daartoe aanleiding is, wordt vaker vergaderd. De afspraken over inhoud, frequentie en informatievoorziening van de raad van toezicht zijn vastgelegd in het Directiereglement en het Reglement raad van toezicht.

De raad van toezicht heeft een Reglement waarin de taken, verantwoordelijkheden en werkwijze zijn vastgelegd. In de financiële verantwoording wordt een bericht van de raad van toezicht opgenomen waarin de raad rapporteert hoe hij invulling heeft gegeven aan zijn taken en verantwoordelijkheden.

Er is buiten de vergaderingen frequent contact tussen de raad van toezicht en de directeur-bestuurder en tussen de beide bestuursleden.

Principe 5: Het bestuur is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding, het functioneren en de resultaten van de organisatie.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding en de resultaten van de organisatie.

Medewerkers kunnen onregelmatigheden melden.

Principe 6: Het bestuur gaat zorgvuldig en verantwoord om met de mensen en de middelen van de organisatie.

Het SieboldHuis hanteert een risicomodel dat periodiek wordt geactualiseerd en besproken met de raad van toezicht. In de jaarrekening wordt verslag gedaan van het systeem van risicobeheersing en controle.

Principe 7: De raad van toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit.

De raad van toezicht vergadert minimaal viermaal per jaar met de directie. Wanneer daartoe aanleiding is, wordt vaker vergaderd.

Er is buiten de vergaderingen frequent contact tussen de raad van toezicht en de directeur-bestuurder en de medebestuurder.

De voorzitter en een ander lid van de raad van toezicht (renumeratiecommissie) voeren jaarlijks een gesprek met de directeur-bestuurder over haar functioneren.

Principe 8: De raad van toezicht is verantwoordelijk voor zijn samenstelling en waarborgt daarbij deskundigheid, diversiteit en onafhankelijkheid.

De raad van toezicht bestaat uit minimaal zeven en maximaal negen leden.

In zijn profielschets heeft de raad van toezicht beschreven welke eisen worden gesteld aan de samenstelling van de raad, zodat hij zijn werk naar behoren kan doen. Aan de leden worden algemene eisen gesteld waaraan alle leden moeten voldoen. Daarnaast zijn er specifieke eisen op het gebied van kennis en deskundigheid die aan de individuele leden worden gesteld.

Herbenaemingen van leden zijn geen automatisme. Bij iedere herbenoeming wordt een afweging gemaakt, mede op basis van de profielschets.

De maximale zittingstermijn van de leden van de raad van toezicht is zeven jaar. Er is een rooster van aftreden dat wordt opgenomen in het jaarverslag.

Er is een introductie/ kennismaking voor nieuwe leden van de raad van toezicht in de vorm van een gesprek en een rondleiding.

De raad brengt jaarlijks een werkbezoek aan de stichting.

Code Culturele Diversiteit en inclusie

De directie, medewerkers en raad van toezicht van Japanmuseum SieboldHuis vinden meerstemmigheid en inclusie waardevol en belangrijk. Zij zetten zich vol in, met de beschikbare middelen die het SieboldHuis voorhanden heeft, om inclusiviteit bij activiteiten en publieksprogramma's, personeel, partners en publiek te waarborgen.

Iedereen moet zich welkom kunnen voelen bij het SieboldHuis, of je er nu werkt, als bezoeker komt of met ons samenwerkt.

Fair Practice Code

Japanmuseum SieboldHuis geeft invulling aan het werkgever- en opdrachtgeverschap conform de waarden van de Fair Practice Code. De stichting hanteert de museum-cao en past deze toe. Wij hanteren de wettelijke aanbestedingsregels en bij opdrachtverlening worden altijd heldere en eerlijke contracten afgesloten, waarbij

expliciete afspraken worden gemaakt over eigenaarschap, bronvermelding en rechtenafdracht. Wij hanteren per aard van het werk altijd een passende arbeidsrelatie. De inzet van flexibele arbeidsrelaties is beperkt. Inzet van vrijwilligers is een welkome aanvulling op de personele capaciteit en wordt niet ingezet ter vervanging van betaald werk. Het SieboldHuis investeert in ontwikkeling van haar medewerkers.

Bezoldiging /WNT

Het beloningsmaximum conform WNT-norm voor 2023 is € 223.000. Noch het salaris van de directie, noch dat van enige andere medewerker van de stichting, overstijgt de WNT-norm.

Risicomanagement

De stichting dient een algemeen belang, wordt merendeels met publiek geld gefinancierd en heeft een wettelijke taak. Tegelijk wordt verwacht dat we ondernemend zijn, met het doel om a) de publieke investering maximaal te laten renderen en b) voldoende inkomsten te verwerven om onze doelstellingen te kunnen realiseren. Wij maken dan ook een bewuste afweging tussen de (publieke en commerciële) doelstellingen en de risico's die we bereid zijn te nemen om de doelstellingen te bereiken. Dit continue proces hebben we verankerd in ons risicomanagementbeleid.

Uitgangspunten van het risicomanagementbeleid:

het afwegen van risico's is structureel onderdeel van de planning- en controlecyclus;

we hebben systemen van risicobeheersing en interne controle ingericht. Deze dienen om significante risico's te identificeren, realisatie van doelstellingen te bewaken en naleving van wet- en regelgeving te waarborgen; de directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de systemen van risicobeheersing en interne controle en de werking ervan;

de directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk voor de risicobereidheid: het bepalen van wat acceptabel is bij de (mate van de) risico's die genomen worden.

Risicoacceptatie

De risicoacceptatie verschilt per doelstelling en risicocategorie. De risicogrenzen zijn vastgelegd in verschillende beleidsdocumenten.

Risicocategorie	Risicobereidheid	Toelichting
Strategisch	Gematigd	Strategische risico's worden zorgvuldig afgewogen. We zoeken steeds de balans tussen onze maatschappelijke functie (lage risico- acceptatie) en onze commerciële ambities (hogere risico-acceptatie).
Operationeel	Laag	Onze kerntaak is gericht op het presenteren van (museale) collecties met betrekking tot de Japanse kunst, cultuur, natuur en wetenschap, in het bijzonder de Leidse Siebold-collectie, alsmede het versterken van de band tussen Nederland en Japan door middel van het exploiteren van Japanmuseum SieboldHuis als museum en informatiecentrum. Risico's die de continuïteit in gevaar kunnen brengen willen we zoveel mogelijk inperken. Op het gebied van veiligheid en beveiliging van museumbezoekers, werknemers en gasten willen we risico's zoveel mogelijk vermijden. Hetzelfde geldt ten aanzien van de collectie.
Financieel	Zeer laag	Als het gaat om financiële risico's staan wij voor een stabiel beleid met minimale en beheersbare risico's teneinde een solide financiële positie te waarborgen en te allen tijde correcte besteding van publiek geld te kunnen verantwoorden.
Compliance	Nul	Op het gebied van compliance met wet- en regelgeving hanteren wij geen tolerantie en streven

		we naar volledige compliance. We hebben daarbij speciale aandacht voor wet- en regelgeving op het gebied van veiligheid en beveiliging, milieu, aanbestedingen en privacy/informatiebeveiliging.
--	--	--

Beheersing- en controlesysteem

Risicomanagement is een vast onderdeel van onze financiële en operationele planning- en controlecyclus. In dit verband wordt jaarlijks (jaarverslag) en per kwartaal (rapportage van de directeur met budgetoverzichten) gerapporteerd aan de raad van toezicht.

Verantwoordelijkheden

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de interne risicobeheersing. De raad van toezicht houdt daarop toezicht en betreft daarbij het oordeel van de externe accountant.

De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de uitvoering van het risicomanagement en legt hierover in de kwartaalrapportage verantwoording af.

Extern vindt toezicht en monitoring plaats door het ministerie van OCW op de uitvoering van de prestaties conform de besteding van de verleende subsidie in het kader van de Erfgoedwet.

Gelet op bovenstaande zijn we van oordeel dat de systemen van risicobeheersing en interne controle een redelijke mate van zekerheid geven over de financiële verslagleggingsrisico's en dat de financiële verslaggeving geen onjuistheden van materieel belang bevat.

Belangrijkste risico's

Strategische risico's

-
1. Verandering in de bezoekaantallen, tegenvallende inkomsten	Beheersmaatregelen
-

Onverwachte veranderingen in bezoekaantallen kunnen leiden tot een tekort of overschot aan capaciteit en aan directe inkomsten. Ook kan het invloed hebben op de afspraken met het ministerie van OCW en zo ook op de subsidie. Verder heeft het risico invloed op relaties met sponsors en fondsen. Structurele bijdragen

We onderhouden intensief contact met de relevante stakeholders, met name OCW, samenwerkingspartners, fondsen en sponsors. Op basis van jarenlange ervaring worden bezoekaantallen aan de hand van scenario's ingeschat.

komen van de gemeente Leiden en de Universiteit Leiden. Deze inkomsten hebben een aanmerkelijk aandeel in de directe inkomsten. Dit geldt ook voor de inkomsten van bedrijfssponsors. Voor beide geldt dat de bijdragen structureel zijn voor een beperkte periode, lopend van drie tot vijf jaren met uitzicht op verlenging. Projectsubsidies, met name voor tentoonstellingsprojecten, vormen een belangrijke component van de eigen inkomsten. Deze kunnen fluctueren per jaar.

De organisatie van de publieksbegeleiding en educatie is erop ingericht om mee te kunnen bewegen met afname of groei van aantallen.

We begroten terughoudend, bij voorkeur op basis van ervaringscijfers.

Eventueel grijpen we - na analyse – in, door: intensiveren van de (marketing)inspanning om de resultaten te verbeteren en/of te besparen op de kosten. In het geval dat de inkomsten structureel achterblijven, kan de keuze ook zijn om een activiteit te beëindigen. De uitvoering van de projecten wordt bijgesteld al naar gelang de externe subsidie die is toegekend. De liquiditeit van de projectsubsidies wordt niet aangesproken voor andere doeleinden.

1. Politiek

Beheersmaatregelen

De afhankelijkheid van de subsidie van de rijksoverheid is groot. Politieke besluitvorming brengt risico's met zich mee t.a.v. uit te voeren taken, te behalen resultaten en hoogte van en voorwaarden voor subsidie. Met de toekenning van subsidie in het kader van de Erfgoedwet (en langjarige bekostiging vanaf 2021) is de gevoeligheid voor dit risico afgenomen maar de hoogte van de subsidie is vooralsnog te laag om het SieboldHuis in een optimale vorm te laten voortbestaan. Het risico is dat Japanmuseum SieboldHuis te maken krijgt met de effecten van een negatief oordeel van publieke en politieke opinie op het bereikte resultaat in relatie tot de hoeveelheid subsidie.

Participatie in overlegorganen/ discussies.

In contact blijven met stakeholders.

Monitoren van (politieke) besluitvormingstrajecten en ontwikkelingen op wetgevingsgebied.

Gebruik maken van bezwaarprocedures.

Gesprekken over beleid met de minister, het departement en ook met de Museumvereniging.

Invloed van de Japanse contacten aanwenden.

2. ICT-infrastructuur en informatie

Beheersmaatregelen

IT-systemen en -applicaties zijn in groeiende mate een strategische asset. Achterblijvende doorontwikkeling, storingen in of uitval van bedrijfskritische IT-systemen en ongeoorloofde toegang zouden onze bedrijfsvoering en onze reputatie negatief kunnen beïnvloeden. Dit risico neemt toe naarmate we onze ambitie om onze digitale capaciteiten uit te breiden gaan uitvoeren.

Het bestaande systeem wordt getoetst en beheerd door Pro Warehouse. Zij zorgen voor de ondersteuning en het beheer van de Apple computers.

3. Internationale samenwerking

Beheersmaatregelen

Het versterken van de band tussen Nederland en Japan door middel van het exploiteren van Japanmuseum SieboldHuis als museum en informatiecentrum is een belangrijke doelstelling. Waar mogelijk wordt er samengewerkt met Japanse (museale) instellingen maar ook met andere landen waar Siebolds collectie wordt beheerd en getoond. De betrokken internationale groep van Sieboldinstellingen is sterk geïnteresseerd, maar de instellingen zijn qua samenwerking wel in hoge mate afhankelijk van diverse rijksoverheden of private fondsen.

Bijstellen ambities indien nodig.

4. Positionering

Beheersmaatregelen

De positionering van het SieboldHuis als het Japanmuseum van Nederland is van belang voor het slagen van de strategie. Risico's op te lage bekendheid en een verkeerd imago belemmeren de ontwikkeling van het museum.

Actieve positionering van het SieboldHuis als Japanmuseum door interne en externe communicatie. Indien financieel mogelijk, structureel onderzoek naar imago en monitoring van vermeldingen in de media.

Operationele risico's

Operationele risico's betreffen de assets, human resources, ICT en leveranciers. In het algemeen worden deze risico's beheerst door middel van verzekeringen en kredietwaardigheidschecks.

5. Veiligheid en beveiliging, fraude

Beheersmaatregelen

Er zijn veel zaken die risico opleveren voor de gezondheid van medewerkers, bezoekers en

Arbo-systematiek veiligheidszorg.
Trainingen en oefeningen.

omwonenden. Naast algemene risico's op bijvoorbeeld brand, overstroming en instorting, gelden bij het werken in en met of bezoeken van tentoonstellingen en collectiemateriaal specifieke risico's.

In het bijzonder voor de collectie, maar ook voor de overige spullen geldt een risico op ontvreemding.

En er is een risico op fraude.

Noodplannen en -procedures.

Veiligheidsscans.

Verzekeringen.

Veiligheidsvoorzieningen.

6. Personeel

Beheersmaatregelen

Leiderschap & sturing: risico dat het bestuur onvoldoende voor zijn taak is toegerust.

Competenties: risico dat de medewerkers niet over de passende kennis en/of vaardigheden beschikken.

Cultuur: risico dat de medewerkers zich niet houden aan algemeen geldende ethische normen en/of de doelstellingen van de organisatie.

Raad van toezicht.

Performance managementcyclus.

Functiebeschrijving en -waardering.

Managementontwikkeling.

Ethische codes ICOM.

Financiële risico's

Beheersmaatregelen

Japanmuseum SieboldHuis heeft te maken met marktrisico, prijsrisico en liquiditeitsrisico.

Er wordt een weerstandsvermogen aangehouden met een omvang van 1 jaar bezoekersinkomsten. Deze bestaan uit de entree-inkomsten en de brutomarge van de winkelinkomsten. Ook is het in het geval van tegenvallers mogelijk om beoogde investeringen te temporiseren, waardoor liquiditeit wordt vrijgespeeld.

Risico's ten aanzien van wet- en regelgeving (compliance) en integriteit

Beheersmaatregelen

Wetgeving die het beheersingskader vormt, betreft voornamelijk Nederlands recht. Het niet voldoen aan de wet- en regelgeving kan schadelijk zijn voor de reputatie en negatieve operationele of financiële gevolgen hebben. Hierbij specifiek aandacht voor aanbestedingen, veiligheid/beveiliging en privacy/informatiebeveiliging.

Een gebrek aan integriteit en verantwoord zakelijk gedrag kan schadelijk zijn voor onze reputatie en leiden tot schending van wet- en regelgeving.

Hanteren van de gedragscodes Governance Code Cultuur en de ICOM Code of Ethics
Tegen fraude zijn de volgende maatregelen van kracht: Administratieve organisatie (drietrapssysteem qua betalingen);
Meerjarig kasstroomoverzicht;
Factuur fiatteersysteem;

Gevoeligheidsanalyse

Risico	Waarde	Resultaat	Verandering	Effect	Impact op	Aannames
1, 5,6	Aantal bezoekers	46.447	+/- 1%	465	Resultaat	Gemiddelde totale inkomsten uit kaartverkoop per bezoeker € 5,12 bij gelijkblijvende kosten. Bezoekaantal 2023 (excl. Japanmarkt)
3, 6	Bedrijfslasten	€ 1.227.595	+/- 1%	€ 12.276	Resultaat	Totale bedrijfslasten 2023 exclusief afschrijvingen.
4, 7	Project funding tentoonstelling en activiteiten	€ 169.459.	+/- 1%	€ 1.695	Omzet	Extern gesubsidieerde en gesponsorde tentoonstellingsprojecten en inkomsten activiteiten (evenementen, schenkingen, verhuur kantoorruimte).
1, 2	Subsidie Ministerie OCW	€ 338.179	+/- 1%	€ 3.382	Resultaat	Subsidiepeil 2023, exclusief de aanvullende subsidie inzake COVID-19.
1,2	Subsidie Gemeente Leiden	€163.771	+/- 1%	€1.638	Resultaat	De overeenkomst (UVOK) loopt tot en met 31 december 2025. Exclusief aanvullende subsidie inzake Covid-19
1,2	Subsidie Universiteit Leiden	€34.034	+/- 1%	€3.403	Resultaat	De samenwerkings-overeenkomst loopt tot en met 31 december 2025.

Risicomanagement in 2024 en verder

In 2023 zijn vier stoombevochtigers vervangen (€33.315). Ze zijn bekostigd uit de voorziening groot onderhoud.

Het begrotingstekort van 2023 wordt gedekt uit het gevormde bestemmingsfonds Covid-19.

In aanloop naar de aanvraag voor de subsidieregeling culturele basisinfrastructuur 2025–2028 zal er met OCW in gesprek worden gegaan over een hogere financiële bijdrage voor Japanmuseum SieboldHuis.

Voor de jaren 2024 en verder zal de directeur-bestuurder er alles aan doen om ervoor zorgen dat de algemene reserve zo min mogelijk wordt aangesproken door sponsors/en fondsen te werven, ruimtes te verhuren, de collectie te laten groeien en allerlei activiteiten te organiseren indien dat mogelijk is door Covid-19.

Directieverklaring

De directie verklaart dat, voor zover bekend:

de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de activa, de passiva, de financiële positie en de resultaten van Japanmuseum SieboldHuis;

het jaarverslag een getrouw beeld geeft van de toestand op de balansdatum en de gang van zaken gedurende het boekjaar;

in het jaarverslag de voornaamste risico's waarmee Japanmuseum SieboldHuis wordt geconfronteerd zijn beschreven.

4. Begroting 2024

De aangepaste begroting over 2024 is vastgesteld door de raad van toezicht van Stichting Japanmuseum SieboldHuis op 16/04/2024.

Stichting Japanmuseum SieboldHuis, Leiden

Lasten 2024	Budget
1. Personeel	€469.000
2. Afschrijvingen	€26.000
3. Huisvesting	€309.724
4. Activiteiten	€237.573
5. Marketing, Pr en educatie	€65.000
6. Overige kosten	€103.900
Totaal	€1.211.197

Baten 2024	Budget
1. OCW en Partners	€562.372
2. Andere inkomsten	€501.367
3. Vrijval investeringssubsidie	-
4. Rente	-
Totaal	€1.063.739

Saldo van baten en lasten	€147.458(-/-)
---------------------------	---------------

Resultaatbestemming

Mutatie bestemmingsfonds steunpakket Covid-19	€147.458(-/-)
---	---------------

Totaal	NIHIL
--------	-------